

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
Komenského 16, 082 71 Lipany

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

študijný odbor
2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska
a cukrárska výroba

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Kód a názov ŠVP	potravinarstvo
Názov ŠkVP	29 potravinarstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	30. august 2014
Platnosť ŠkVP	1.septembra 2014 začínajúc 1. ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail	Iné
Mgr. Karol Tkáč	Riaditeľ	051/4880015	0514880015	riaditel@sos-lipany.vucpo.sk	
PeaDr. Milan Mihok	Zástupca riaditeľa pre teoretické vyučovanie	051/4880017	0514880015	sekretariat@soslipany.vucpo.sk	
Ing. Jozef Novický	Zástupca riaditeľa pre praktické vyučovanie	051/4880016	0514880015	soup-pv@lonler.sk	
Ing Jana Baňasová	Výchovná poradkyňa	051/4880022	0514880015	janabanas@gmail.com	

Zriaďovateľ:

Prešovský samosprávny kraj

Námestie mieru 2

080 01 Prešov

www. stránka:

Telefón: 051/ 70 81 702

Fax: 051 / 70 81 700

e-mail: skolstvo(at)vucpo.sk

Mgr. Karol Tkáč
riaditeľ školy

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	potravinarstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinarstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
1.9.2014		

OBSAH	STRANA
1 Úvodné identifikačné údaje	2
2 Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania	7
3 Vlastné zameranie školy	16
3.1 Charakteristika školy	21
3.2 Charakteristika pedagogického zboru	23
3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	24
3.4 Vnútný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	25
3.5 Dlhodobé projekty	25
3.6 Partnerské školy	26
3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi	26
4 Charakteristika školského vzdelávacieho programu	28
4.1 Popis školského vzdelávacieho programu	28
4.2 Základné údaje o štúdiu	30
4.3 Organizácia výučby	31
4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka	32
4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci	32
5 Profil absolventa študijného odboru 2982 L 02 potravinárska výroba	34
5.1 Charakteristika absolventa	34
5.2 Kompetencie absolventa	35
5.2.1 Kľúčové kompetencie	36
5.2.2 Všeobecné kompetencie	40
5.2.3 Odborné kompetencie	43
6 Učebný plán študijného odboru 2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba	45
7 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu Potravinárstvo	55
7.1 Materiálne podmienky	55
7.2 Personálne podmienky	57
7.3 Organizačné podmienky	58
7.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	59
8 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami vo vzdelávacom programe Potravinárstvo	60
9 Vnútný systém kontroly a hodnotenia žiakov v školskom vzdelávacom programe Potravinárstvo	68
9.1 Skúšanie	68
9.2 Hodnotenie	69
9.2.1 Všeobecné pokyny hodnotenia	70
9.2.2 Pravidlá hodnotenia žiakov	71
9.3 Klasifikácia	79
9.3.1 Hodnotenie a klasifikácia v PK odborných predmetov – teoretické vzdelávanie	81

Poznámka: Učebné osnovy tvoria samostatnú prílohu školského vzdelávacieho programu

2 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	potravinarstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinarstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

Školský vzdelávací program vychádza z cieľov stanovených v Zákone č.245 z 22.mája 2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Výchovno – vzdelávací proces v školách a školských zariadeniach v SR je poznačený celospoločenskými zmenami, ktoré vytvorili priestor pre napĺňanie myšlienok demokracie a suverenity štátnotvorného národa a podmienok pre kultúrny a vzdelávací rozvoj všetkých občanov Slovenskej republiky.

V nadväznosti na tieto zmeny sa objavili aj nové požiadavky na kvalifikáciu pracovnej sily, ktorá je základom ďalšieho napredovania spoločnosti.

Prestavba tradičnej školy na školu modernú, dôraz na celoživotné vzdelávanie, ktoré je úzko prepojené s potrebami trhu práce a komplexným rozvojom osobnosti, podporou talentovanej mládeže ako aj mladých ľudí so špeciálnymi potrebami, rozvoj v informačných technológiách sú hlavnými témami snaženia a dlhodobých cieľov školy.

Stredná odborná škola bude zabezpečovať výchovu a vzdelávanie žiakov v študijných odboroch, ktoré poskytujú úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A, v učebných odboroch, ktoré poskytujú stredné odborné vzdelanie - ISCED 3C, na ktoré bude nadväzovať nadstavbové štúdium zamerané na obchod, služby a podnikanie.

Škola bude plniť stanovené úlohy v súlade so zriaďovacou listinou v hlavnej činnosti, chce byť školou, ktorá bude **odovzdávať vedomosti, zručnosti, ale aj formovať u mladých ľudí ich postoje, viesť ich k dodržiavaniu etických a ľudských princípov, viesť žiakov i pedagógov k zodpovednosti za výsledky svojej práce.**

Stredoškolské odborné vzdelanie je nevyhnutnou podmienkou na získanie príslušnej kvalifikácie.

Chceme vytvárať efektívne prostredie na výchovu a vzdelávanie, v ktorom by študenti a zamestnanci zažívali pocit úspechu a radosti.

Veľmi dôležitým prvkom sú **dobré medziľudské vzťahy, vzájomná komunikácia medzi učiteľmi, žiakmi a rodičmi, podieľanie sa všetkých zamestnancov na vízii, ktorú má vedenie školy. Dbáme na to, aby prostredie školy bolo na vysokej úrovni. Snahou vedenia je dosiahnuť u zamestnancov školy kladný vzťah k celkovej filozofii školy, získanie si dôvery a spoluúčasť na rozhodovacích procesoch.**

Chceme byť progresívnou školou, ktorá každému žiakovi poskytne dobré podmienky pre získanie kvalitného vzdelania – **vyučovanie zabezpečované vyučujúcimi, ktorí sú na vysokej odbornej a pedagogickej úrovni, kvalitné jazykové vzdelávanie, gramotnosť v oblasti informatiky.**

Tvrdým riadením, ktoré zahŕňa systém zásad riadenia, zásad delegovania právomoci, zodpovednosti, vyžadovanie včasnosti riešenia úloh ale aj mäkkým riadením školy – neformálnou komunikáciou, tímová práca, pozitívna klíma, kolegiálna spolupráca medzi pedagógmi v kolektíve chceme dosiahnuť, aby škola napredovala, aby sa dostala do povedomia širokej rodičovskej verejnosti.

SOŠ je vyprofilovaný subjekt a hlavným cieľom je udržať si dobré meno školy, robiť všetko pre to, aby sme získavali žiakov zo základných škôl. Vychádzajúc z koncepcie MŠ SR, kde okrem iného sa kladie dôraz na potrebu zvyšovať vzdelanostnú úroveň obyvateľstva, bude snahou školy v najbližších rokoch toto realizovať a to hlavne **aktívnym prístupom k pedagogickej a ekonomickej práci na škole.**

Za kľúčové kompetencie považujeme **komunikačné schopnosti, personálne a interpersonálne schopnosti, schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy, identifikovať ich, navrhovať riešenia, pracovať s ľuďmi a modernými informačnými technológiami.**

Vo svojej práci chceme využívať princíp humanizácie, kvality, efektívneho využívania zdrojov a princíp demokratického a efektívneho riadenia.

Je nutné dosiahnuť kvalitu pracovnej sily, aby absolventi Strednej odbornej školy boli schopní plne sa zaradiť do pracovného procesu, bez následných preškolení zamestnávateľom. Chceme vnímať odborné vzdelávanie ako jeden z prioritných nástrojov zamestnanosti a konkurencie schopnosti. Od absolventov školy sa očakáva, že budú v nových podmienkach logicky myslíaci, že sa dokážu integrovať do náročných podmienok na trhu práce.

Je potrebné, aby sa žiaci **prezentovali na verejnosti so svojimi zručnosťami, vedomosťami. Preto využijeme všetky možnosti na to, aby sa žiaci zúčastňovali všetkých súťaží vyhlásených zriaďovateľom, MŠ SR a inými subjektmi, aby sa mohli porovnávať so svojimi konkurentmi a získavali stále nové poznatky.**

Budeme presadzovať zapájanie sa školy do **projektov, ktoré vyhlasuje zriaďovateľ, ako sú učiteľ v procese humanizácie, školy bez drog a násilia, projekt venovaný ekológii – separovaný zber. Aktívna účasť na všetkých súťažiach v odboroch, kde sa kladie dôraz na zručnosti, vedomosti v oblasti praktického vyučovania je už samozrejmosťou.**

Kvalitu vzdelávania zvyšuje aj jazykové laboratórium. Kvalitná výučba cudzích jazykov je nevyhnutná v súvislosti novou koncepciou maturitnej skúšky a pre uplatnenie sa na trhu práce, prípadne pôsobenia v zahraničí.

Škola má zriadené dve učebne informatiky, kde neustále obnovujeme technológie, aby žiaci mali k dispozícii čoraz výkonnejšie PC. Aj v budove praktického vyučovania je zriadená učebňa vybavená PC, aby mohli žiaci aj v rámci konzultácií na odbornom výcviku pracovať modernou formou s využitím IKT.

Žiakom vo všetkých študijných a učebných odboroch zabezpečujeme odborný výcvik, odbornú prax a prax na pracoviskách, ktoré spĺňajú všetky podmienky moderných pracovísk. Cieľom na praktickom vyučovaní je, **aby majsterky odbornej výchovy si postupne dopĺňali vzdelanie, aby tak mohli skvalitniť svoju prácu a pripravovať žiakov pre moderný obchod,** aby sa zo žiakov nestali len „dokladači“ tovaru, ale moderní pracovníci obchodu so širokými vedomosťami, komunikatívne zdatní, manuálne zruční, aby spĺňali všetky kritériá, ktoré sú kladené na pracovníkov moderného obchodu.

Je nutné venovať **zvýšenú pozornosť žiakom so špeciálnymi výchovno – vzdelávacími potrebami.**

Nadalej budeme trvať na tom, aby na škole aktívne pracovali **koordinátori protidrogovej prevencie, čo sa nám osvedčilo aj počas práce na medzinárodnom projekte Comenius.**

Aktivity, ktoré budeme podporovať, aby sa predišlo rozširovaniu drog a návykových látok na škole:

- v súlade s odporúčaním Rady Európy č. 16/2001 **o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním** väčší dôraz budeme klásť na prevenciu na obchod so ženami, násilie proti ženám, v rámci preventívnych opatrení uskutočňovať besedy so psychológom, lekárom o otázkach HIV/AIDS, o prevencii sexuálneho zneužívania maloletých, na manželskú a predmanželskú výchovu.
- v súlade s Metodickým usmernením MŠ SR č. 7/2006-R **k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov** v školách, prijmeme opatrenia na zvýšenie pocitu bezpečnosti žiakov v škole, vytváranie pozitívnej sociálnej klímy.
- v súlade s rezolúciou Európskej rady č. 5418/2002 **o prevencii pred toxikomániou** sa budeme snažiť posilňovať na škole zdravý životný štýl žiakov a to formou športových súťaží, kultúrnych podujatí. Uvedeným témam

sa budú venovať vyučujúci najmä v oblastiach vzdelávacieho programu „človek, hodnoty a spoločnosť, človek a príroda, zdravie a pohyb.“

V budúcnosti sa budeme snažiť vybudovať kvalitnú školskú knižnicu ako odborné, študijné a informačné, internetové a čitateľské centrum nielen pre žiakov, ale aj pre pedagogických aj nepedagogických zamestnancov školy.

V predchádzajúcom období bolo ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov zamerané predovšetkým na rozširovanie pedagogickej a odbornej spôsobilosti.

Dnešný dynamický rozvoj informačných a komunikačných technológií, so zvyšujúcou sa potrebou jazykových znalostí si vyžaduje vlastnú koncepciu vzdelávania pedagogických zamestnancov. V nových spoločenských podmienkach vzišla požiadavka celoživotného permanentného vzdelávania založeného na vedeckých poznatkoch všetkých vedných odborov, smerujúca k učiacej sa spoločnosti, ktorá vytvára podmienky pre plnú integráciu SR ako neoddeliteľnú súčasť Európskej únie.

Projekt celoživotného vzdelávania je v najbližšom období dôležitejším dokumentom manažmentu školy.

V odbornom stredoškolskom vzdelávaní je nutné prispôsobiť odborné vzdelávanie požiadavkám jednotného európskeho trhu práce, poskytovať vyššiu úroveň všeobecného a odborného vzdelávania, čo docielime iba neustálym zvyšovaním kvalifikácie a rozširovaním vedomostí všetkých pedagógov v rôznych formách štúdia a školeniami v Metodických centrách, inštitúciách poskytujúcich vzdelanie rôzneho druhu a úrovni. Je nutné, aby pedagógovia pripravili vysokokvalifikovanú a mobilnú pracovnú silu, ktorá bude konkurencie schopná v podmienkach pracovného trhu v EÚ. Aby všetci **pedagógovia v novom právnom subjekte boli všestranne vzdelaní, inteligentní**, aby vo svojom profesionálnom a kariérnom raste v zmysle navrhovaného legislatívneho zámeru zákona o postavení pedagogických zamestnancov mali vytvorené všetky podmienky na celoživotné vzdelávanie.

Vychádzajúc zo súčasnej kvalifikovanosti pedagogických zamestnancov školy, ktorá je 95 %, je potrebné tento stav udržiavať a pri prijímaní nových zamestnancov veľmi dôsledne dodržiavať zákon NR SR č. 552/2003 Z.z. a príslušné vyhlášky o kvalifikovanosti pedagogických zamestnancov a ďalšom vzdelávaní pedagogických pracovníkov č. 41/1996 Z.z. Školský vzdelávací program bol vytvorený v súlade s víziou školy pripraviť absolventov, ktorí budú schopní sa zaradiť do pracovného procesu alebo pokračovať v štúdiu na vysokých školách. Bol postavený na tradíciách školy, ktorá ako jediná v regióne poskytovala a poskytuje vzdelanie v oblasti obchodu, podnikania, marketingu a manažmentu.

Ciele a poslanie výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 2982 L 02 potravinárska výroba – pekársk a cukrárska výroba vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a v Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu študijných odborov 29 Potravinárstvo.

Cieľom výchovy a vzdelávania v našej škole je umožniť žiakovi:

- získať vzdelanie podľa Zákona o výchove a vzdelávaní
- získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno – komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- ovládať aspoň dva cudzie jazyky a vedieť ich používať,

- + naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- + rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- + posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- + získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- + pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- + naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- + naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- + získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:

- + umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
- + vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
- + podporovať špecifické záujmy, schopností a nadania žiakov,
- + formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu
- + vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- + poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,

- + poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku vzdelávacích služieb vo voľnom čase,

Realizácia stratégie rozvoja školy s dôrazom na:

a. prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov s cieľom:

- + uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
- + zabezpečiť kvalitné a kvalifikované vyučovanie cudzích jazykov
- + podporovať výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením špeciálnej učebne a softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti informačných technológií,
- + zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v študijnom odbore pracovník marketingu
- + zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
- + rozvíjať špecifické záujmy žiakov,

b. posilnenie úloh a motivácie učiteľov, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:

- + rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- + podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a celoživotné vzdelávanie učiteľov,
- + rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov.
- + podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka s cieľom:
- + rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
- + rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
- + vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe k vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- + odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násilia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- + viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- + zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- + nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
- + presadzovať zdravý životný štýl,

- + vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľnočasových aktivít,
- + vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.

c. skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami na princípe partnerstva s cieľom:

- + zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- + podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- + aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu na teoretickom a praktickom vyučovaní,
- + spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v Bratislave a našom regióne,
- + spolupracovať s obchodnými podnikmi,
- + vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,
- + pokračovať v spolupráci s Domovom dôchodcov, Červeným Krížom, nadáciou Lepší svet, Liga proti rakovine, Sloboda zvierat a i.,

d. zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:

- + zlepšiť prostredie v triedach a spoločných priestoroch školy,
- + vybudovať špeciálnu odbornú učebňu pre praktickú prípravu žiakov,
- + dobudovať viacúčelové športové ihrisko,
- + zrekonštruovať hygienické priestory školy,
- + upraviť vybrané triedy na rozšírenie doplnkových činností školy vzhľadom na realizáciu kurzov pre verejnosť, zabezpečenie školení a iných vzdelávacích akcií,
- + využiť materiálno-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- + pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	Potravinárstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinárstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

Najstaršia správa o existencii školy v Lipanoch pochádza z roku 1590. Z pôvodnej farskej školy vznikla škola vyššieho typu. Od svojho vzniku v roku 1957 prešlo gymnázium viacerými štrukturálnymi a organizačnými zmenami. V roku 2007 si škola pripomenula 50. výročie svojej existencie. Desaťročia sa škola usiluje naplniť svoje ambície a pomáha v rozvoji vzdelanosti a duchovného bohatstva ľudí horného Potorysia. Vychovala vyše dvetisíc maturantov, z ktorých dnes sú mnohí lekármi, učiteľmi, inžiniermi, právnikmi, ako aj manažermi. Na škole v súčasnosti študuje cca 500 žiakov v štvorročnom a osemročnom štúdiu.

Z historických análov sa dozvedáme,, že v Lipanoch 1.9.1955 otvorila svoje brány aj Pôdohospodárska učňovská škola, ktorá vznikla ako detašovaná trieda Pôdohospodárskej školy vo Fričovciach. V školskom roku 1956/57 vznikla samostatná škola pod názvom Pôdohospodárska majstrovská škola, ktorá bola v šk.r.1959/60 premenovaná na Pôdohospodárske odborné učilište. Dňom 1.9.1978 bolo zriadené Stredné odborné učilište poľnohospodárske a Stredná škola pre pracujúcich. Od školskom roku 2007/08 má súčasný názov Stredná odborná škola v Lipanoch. V súčasnosti prebieha vzdelávanie v týchto odboroch:

- 4 – ročný študijný odbor agropodnikateľ
- 4 – ročný študijný odbor marketingový pracovník
- 4 - ročný študijný odbor kozmetička
- 3 – ročný učebný odbor krajčír
- 3 – ročný učebný odbor cukrár
- 3 – ročný učebný odbor pekár
- 3 – ročný učebný odbor inštalatér
- 3 – ročný učebný odbor kaderník

Pre žiakov, ktorí ukončili ZŠ v nižšom ročníku ako deviatom sú v ponuke tieto odbory:

3 – ročný odbor praktická žena

3 – ročný odbor stavebná výroba

2 - ročný odbor výroba konfekcie

Okrem spomínaných odborov škola umožňuje zvyšovať kvalifikáciu v nadstavbovom štúdiu, a to:

2 – ročné nadstavbové štúdium v odbore potravinárska výroba pre absolventov učebných odborov cukrár a pekár

2 – ročné nadstavbové štúdium v odbore odevníctvo pre absolventov učebného odboru krajčír.

2 - ročné nadstavbové štúdium v odbore stavebníctvo –technické zariadenia budov.

SWOT analýza:

Na základe analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizujú, čo máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno – vzdelávací proces mal stále vyššiu kvalitatívnu úroveň.

- **Silnými stránkami** školy na skvalitnenie a rozvoj výchovno-vzdelávacieho procesu sú:
 - ✚ súčinnosť vedenia školy, metodika a ostatných pedagógov,
 - ✚ ponuka odborov, ktoré iné školy v regióne neponúkajú,
 - ✚ skúsenosť a 100% kvalifikovanosť pedagogických zamestnancov,
 - ✚ nové a kvalitné vybavenie štandardných a odborných učební a kabinetov,
 - ✚ kultúrne a čisté prostredie školských priestorov,
 - ✚ dobré vzťahy s podnikateľskými subjektmi – budúcimi zamestnávateľmi našich absolventov,
 - ✚ široké možnosti uplatnenia absolventov našej školy na trhu práce,
 - ✚ záujem podnikateľských subjektov o absolventov našej školy, nízke percento nezamestnanosti našich absolventov,
 - ✚ ponuka služieb praktického vyučovania (ponuka cukrárskych výrobkov),
 - ✚ využívanie preventívnych programov,
 - ✚ spolupráca s pedagogicko – psychologickou poradňou a spolupráca s odborníkmi,
 - ✚ dotazníkové anonymné akcie,
 - ✚ prepojenie prevencie s bežnou výučbou,
 - ✚ odborne vyškolení pracovníci v oblasti protidrogovej prevencie, pravidelné protidrogové programy, prakticky nulový výskyt žiakov pod vplyvom drog v škole.

- + kadernícky a kozmetický salón v centre mesta
- + možnosť žiakov získať zväračský a paličský kurz
- + možnosť žiakov získať vodičské oprávnenie
- + možnosť vykonávať podnikateľskú činnosť

- **Slabými stránkami školy sú:**

- + veľký počet fajčiarov medzi študentmi,
- + nedostatok učebníc na odborné predmety,
- + takmer nulová záujmová činnosť študentov
- + malý priestor pre kontakt učiteľ – žiak mimo vyučovania.
- + sociálne a ekonomický slabý región,
- + znížený záujem žiakov o dosiahnutie lepších študijných výsledkov
- + vysoká absencia žiakov aj napriek prijatým opatreniam
- + slabá domáca príprava žiakov na vyučovanie,
- + nárečové prostredie a nie vždy požadovaná úroveň vyjadrovania sa v slovenskom jazyku
- + predčasné ukončenie štúdia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia
- + nízky záujem žiakov základných škôl o stredné odborné vzdelávanie a preferovanie štúdia na gymnáziách,

- **Príležitosti školy:**

- + zlepšenie komunikácie a spolupráce s rodičmi,
- + športové a výtvarné aktivity,
- + realizácia viacerých projektov,
- + zvyšovanie kvalifikácie všetkých učiteľov v oblasti drogovej problematiky a v oblasti sociálno – patologických javov,
- + vzbudenie záujmu žiakov o rozvoj krúžkovej činnosti, rozšíriť ponuku krúžkovej činnosti,
- + využívanie ponúk zo strany súkromných podnikateľov na prezentačné akcie, ktoré sú zamerané na najnovšie trendy určitých druhov výrobkov, ktoré sa objavujú na trhu ako novinky.
- + otvorenie nových študijných odborov
- + zvýšenie príjmov z vlastnej podnikateľskej činnosti
- + účinnejšie postupovať pri získavaní a využívaní moderných informačných technológií

- **Prekážky v rozvoji školy sú:**

- + nízka vedomostná úroveň žiakov prichádzajúcich zo základných škôl,
 - + nezáujem žiakov zúčastňovať sa akcií mimo vyučovania (máme veľký počet žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia),
 - + malý záujem rodičov o voľný čas svojich detí,
 - + ľahký prístup žiakov k alkoholickým nápojom,
 - + nezáujem rodičov o spoluprácu so školou.
-
- + intenzívnejšie spolupracovať so zriaďovateľom, mestom Lipany pri propagácii školy

Ohrozenia v rozvoji školy sú :

- + nízka vedomostná úroveň prichádzajúcich žiakov zo základných škôl,
- + rast výdavkov na prevádzku,
- + nízka priemerná mzda absolventov v praxi,
- + nevyhovujúca spolupráca niektorých rodičov so školou,
- + nepriaznivá ekonomická situácia v niektorých rodinách
- + nepriaznivé demografické trendy
- + neatraktivnosť učiteľského povolania a ich neadekvátne finančné ohodnotenie
- + nedostatočné legislatívne prepojenie odborných škôl s praxou
- + rasové bariéry niektorých zamestnávateľov pri prijímaní absolventov štúdiá z rómskeho prostredia,
- + zlá sociálna situácia Rómov

Na škole pracuje ako poradný orgán riaditeľa Rada školy. Má 11 členov. Vyjadruje sa k výsledkom a zámerom školy. Zasadá podľa schváleného plánu práce. Je tiež vytvorená Žiacka rada pri SOŠ, ktorá zastupuje žiakov a organizuje ich aktivity.

3.1 Charakteristika školy

3.1.1 Plánované aktivity školy

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole.

Škola realizuje aktivity, ktoré sa môžu meniť v jednotlivých školských rokoch.

- Záujmové aktivity
 - volejbalový krúžok
 - krúžok turistický
 - krúžok výroby perníka
 - redakčný krúžok
 - krúžok informatiky a iné

.....

- Súťaže
 - Biblická olympiáda
 - Športové súťaže – volejbal, stolný tenis, florbal, vybíjaná)
 - súťaže v rámci jednotlivých odborov celoslovenské aj medzinárodné

.....

- Športovo-turistické akcie

.....

- Exkurzie
 - Obchodné centrá
 - Celodenná terénna exkurzia zameraná na ochranu životného prostredia
 - tematické exkurzie v súlade s učebným plánom

.....

- Spoločenské a kultúrne podujatia
 - Deň otvorených dverí
 - Úsmev ako dar

.....

- Mediálna propagácia
 - Prezentácia školy na základných školách
 - Príspevky do tlače
 - Aktualizácia www stránky – príspevky o dianí na úseku teoretického a praktického vyučovania

- Besedy a pracovné stretnutia

- Beseda na tému: Komunikácia s dospelými
- Beseda na tému: Rodičovstvo
- Beseda so psychológom na tému: Partnerstvo – kamarát, priateľ
- Beseda so psychológom na tému: Manželstvo a rodina
- Prednáška na tému: Intímne vzťahy – vývoj vzťahov medzi dvoma ľuďmi
- Prednáška na tému: Pohlavné prenosné ochorenia, AIDS – prevencia a ochrana
- Výchovno – vzdelávací program: S Tebou o Tebe
- Dni nádeje – zážitkové besedy

- Prevencia drogových závislostí – zážitková beseda
- Energia – luxus alebo potreba? – beseda v spolupráci s SAŽP
- Voda základ života – beseda v spolupráci so Školou ochrany prírody Varín
- Týždeň boja proti drogám – 6.11. – 12.11. – besedy organizované v spolupráci s Úniou centier
- Dafné, koncert s protidrogovou a antidiskriminačnou tematikou
- Environmentálna akcia pri príležitosti Dňa zeme
- Beseda na tému “Život bez drog” s pracovníkmi Únie centier Dafné
- Drogy a zákon – beseda v spolupráci s krajským riaditeľstvom policajného zboru

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti. Víťame všetky ďalšie návrhy a možnosti na aktivizáciu práce školy

3.2 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor je stabilizovaný a skúsený. Je operatívne dopĺňaný o potrebné sily podľa potrieb školy a žiakov.

Učitelia chápu potrebu vzdelávania, preto sa zúčastňujú priebežných vzdelávaní, sú zapojení do celoživotného vzdelávania. Aktívne využívajú pozvania na rôzne školenia. Časť pedagógov má dlhoročnú prax a plne sa venujú začínajúcim učiteľom, odovzdávajú im cenné skúsenosti. Každoročne sa venujú študentom vysokých škôl, ktorí k nám prichádzajú na pedagogickú prax.

Svoju odbornosť si prehľbujú v rámci **práce predmetových komisií** pod vedením skúsených pedagógov. Na našej škole pracujú 3 predmetové komisie:

Komisia všeobecnovzdelávacích predmetov

Komisia odborných predmetov

Komisia odborného výcviku

Všetci naši učitelia a majstri odbornej prípravy sú pedagogicky a odborne spôsobilí vykonávať svoju prácu.

Na škole pôsobí výchovná poradkyňa, ktorá úzko spolupracuje s triednymi učiteľmi pri riešení výchovno - vzdelávacích problémov a s vedením školy.

3.3 Ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Všetci pedagogickí zamestnanci školy si priebežne rozširujú svoje vzdelanie účasťou na rôznych seminároch a školeniach, ktoré napomáhajú k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu na našej škole.

Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- ✚ Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- ✚ Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- ✚ Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- ✚ Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.

- ✚ Sprostredkovanie najnovších poznatkov (inovácie) pedagogickým pracovníkom z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- ✚ Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, atď.
- ✚ Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- ✚ Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov.

3.4 Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Naša škola bude využívať štandardné spôsoby hodnotenia: formatívne a sumatívne. Formatívne hodnotenie použijeme na zvýšenie kvality výchovy a vzdelávania. Sumatívne hodnotenie použijeme na rozhodovanie. Vnútrotný systém kontroly by sa mal zameriavať hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť úseku pre technicko – ekonomické činnosti. Na hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov školy použijem tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie).
- Rozhovor.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť prijatia žiakov na vyšší stupeň školy a pod).
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy.
- Vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“)
- Hodnotenie učiteľov žiakmi.

3.5 Dlhodobé projekty

- ✚ projekčná činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Naša škola dlhodobo využíva možnosti projektov, ktoré vyhlasuje Ministerstvo školstva SR, Prešovský samosprávny kraj, Krajský školský úrad, Slovenská akademická asociácia pre medzinárodnú spoluprácu, projekty z ESF a iné inštitúcie.
- ✚ výstupy z týchto projektov prispievajú nielen k skvalitneniu výchovno-vzdelávacieho procesu na teoretickom aj praktickom vyučovaní, ale aj zvyšujú odborné a jazykové kompetencie pedagogických pracovníkov

3.6 Partnerské školy:

- ✚ Škola dlhodobo spolupracuje s podobnou školou v Poľsku – Krynici. Cieľom tejto spolupráce je:
- ✚ Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností.
- ✚ Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií)
- ✚ Prezentať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- ✚ Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- ✚ Nadväzovať kontakty v rámci kariérového rastu.
- ✚ Zapájať sa do medzinárodných projektov ako napr. Comenius,...

3.7 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

3.7.1 Spolupráca s rodičmi

Rodičia sú členmi Rady školy. Všetci sú informovaní o priebehu vzdelávania žiakov na triednych schôdkach a konzultáciách s vyučujúcimi. Zároveň sú rodičia informovaní o aktuálnom dianí na škole, o pripravovaných akciách prostredníctvom www stránky školy. Zvažujeme pre rodičov možnosť sledovať priebežné študijné výsledky žiakov prostredníctvom internetu. Cieľom školy je zvýšiť komunikáciu s rodičmi. Sme maximálne otvorení všetkým pripomienkam a podnetom zo strany rodičovskej verejnosti, nakoľko predpokladáme, že zlepšením komunikácie s rodičmi by sa vyriešili mnohé nevyriešené otázky týkajúce sa hlavne dochádzky žiakov do školy a ich vzdelávacích výsledkov.

3.7.2 Zamestnávateľia

Škola aktívne spolupracuje so zmluvnými zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na poskytovanie odbornej praxe, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov aktívne pôsobia v rámci odbornej praxe ako inštruktori. Spolupracujú pri štruktúrovaní sumatívnych didaktických testov v odbornej praxi a sprostredkujú aktuálne informácie o zmenách a vývoji nových druhov tovaru a technológií. Väčšina zamestnávateľov zamestnáva aj našich absolventov.

3.7.3 Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu a výchove mimo vyučovania s ďalšími partnermi:

- Policajným zborom v Prešove pri organizovaní besied, prednášok a vedení krúžkov,
- Zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy,
- Živnostenskou komorou pri zabezpečovaní výstav, exkurzií a súťaží,
- Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou pri organizovaní záverečných skúšok,
- Pedagogicko-psychologickými poradňami v rámci preventívnych opatrení, a pod

4 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU V ŠTUDIJNOM ODBORE 2982L 02 POTRAVINÁRSTVO

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	potravinarstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinarstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

4.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Potravinarstvo v študijnom odbore 2982 L 02 potravinárska výroba zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy a praktické vyučovanie je organizované formou odbornej praxe priamo na pracoviskách zamestnávateľov.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru 2982 L 02 potravinárska výroba je úspešné vykonanie záverečnej skúšky v príslušnom trojročnom učebnom odbore stanovenom platnými predpismi, úspešné vykonanie prijímacej skúšky a zdravotná spôsobilosť uchádzača. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebných plánov. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania. Osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania.

V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na potravinársku výrobu so zameraním na pekársku a cukrársku technológiu, potraviny a výživu, na analytickú chémiu, biochémiu a mikrobiológiu, na oblasť ekonomiky a iné predmety, ktoré sú nevyhnutné pre prácu v oblasti potravinárskej výroby.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusii alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného

a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života.

Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a pod. Uplatňované metódy sú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov.

Teoretické vyučovanie aj praktická príprava je realizovaná v budove školy na Komenského ulici č.16 v Lipanoch. V teoretickej príprave v triedach, odborných učebniach žiaci získajú základné poznatky, vždy však v súvisi s ich praktickou aplikáciou a praktickým využitím. Vedomosti žiakov získané v teoretickom vyučovaní slúžia predovšetkým na zdôvodnenie praktických činností a postupov.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko- psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s inštruktormi praktickej prípravy, ktorí boli poverení praktickou inštruktážou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

4.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba

Dĺžka štúdia:	2 roky
Forma štúdia:	Nadstavbové štúdium pre absolventov trojročných učebných odborov
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium:	Úspešné ukončenie 3. ročníka daného učebného odboru. Podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy.
Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A

Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Ako kvalifikovaný pracovník v potravinárstve a súvisiacich službách, v prevádzkach a laboratóriách, ako majster, laborant, technicko-hospodársky pracovník v potravinárskom priemysle, v distribúcii a predaji potravín
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie):	Vzdelávacie programy vysokoškolského vzdelávania na úrovni 5B, alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenie alebo zmenu.

4.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Potravinárstvo zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu.

Počas celého štúdia sa žiaci zúčastňujú teoretického aj praktického vyučovania. Teoretické vyučovanie sa uskutočňuje v 1. ročníku aj v 2. ročníku 4 dni v týždni a jeden deň v týždni sa žiaci zúčastňujú odbornej praxe.

Teoretické a praktické vyučovanie sa uskutočňuje v budove školy na Komenského ulici č.16, Lipany.

Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti a osvojujú si základy matematiky, chémie a informatiky, ktoré sú nevyhnutné pre výkon povolania.

V odbornom vzdelávaní je príprava zameraná na potravinársku výrobu so zameraním na pekársku a cukrársku technológiu, potraviny a výživu, na analytickú chémiu, biochémiu a mikrobiológiu, na oblasť ekonomiky a iné predmety, ktoré sú nevyhnutné pre prácu v oblasti potravinárskej výroby.

Absolvent má zvládnuť náročné úlohy, ktoré vedú k zvyšovaniu úrovne kvality výroby a konkurencieschopnosti výrobkov. Sú to odborné činnosti zamerané na potravinárske, biologické, biochemické deje, ktoré súvisia s potravinami a výživou, činnosti v potravinárskej výrobe, laboratóriách, kontrole a hygiene v potravinárstve. Žiak sa pripravuje na zvládnutie základných úkonov v prevádzkových a laboratórnych podmienkach, je schopný vykonávať činnosti, ktoré tvoria základ ich odbornosti, ovláda a dodržiava zásady správnej výrobnéj praxe, HACCP, hygieny a bezpečnosti práce.

Odbornú prípravu umocňuje absolvovanie odborných exkurzií na špecializovaných pracoviskách, prevádzkach, inštitúciách a návšteva odborných výstav a veľtrhov.

4.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Do študijného odboru 2982 L 02 potravinárska výroba môžu byť prijatí chlapci a dievčatá bez vážnych porúch pohybového ústrojenstva, dýchacích ciest. Nesmú trpieť vážnymi alergickými alebo chronickými ochoreniami kože, zažívacieho ústrojenstva, psychickými poruchami, závratmi a záchvatovými stavmi, ako aj závažnými poruchami zraku. Do študijného odboru sa môžu prijať uchádzači, ktorým zdravotnú spôsobilosť posúdil a písomne potvrdil dorastový lekár. V prípade zmenenej zdravotnej spôsobilosti je potrebný súhlas posudkovej komisie.

Všetci uchádzači sa musia podrobiť vyšetreniam určeným pre pracovníkov v potravinárstve a musia mať platný zdravotný preukaz pre prácu s potravinami počas celého štúdia.

4.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia, hygiene práce a ochrana pred požiarom je neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktickej prípravy. Vo výchovno – vzdelávacom procese musí výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vychádzať z platných právnych predpisov.

Priestory na vyučovanie musia vyhovovať bezpečnostným, hygienickým a protipožiarным požiadavkám. Žiaci musia byť poučení o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Základné podmienky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sú:

- dôkladné a preukázateľné oboznámenie žiakov s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, s hygienickými predpismi, s technickými predpismi a technickými normami, s predpísanými technologickými postupmi, s pravidlami bezpečnej obsluhy technických zariadení, s používaním ochranných prostriedkov,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarным predpisom,
- používanie osobných ochranných a pracovných pomôcok a prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:

Dozor – vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby, ktorá je poverená vedením praktického vyučovania žiakov na ich pracovisku. Ak osoba poverená vedením praktického vyučovania neobsiahne zrakovo súčasne všetky pracovné miesta, je povinná žiakov sústavne kontrolovať.

Stály dozor – predpokladá trvalú prítomnosť osoby, ktorá je poverená vedením praktického vyučovania žiakov na ich pracovisku.

Priamy dozor – vyžaduje trvalú prítomnosť osoby, ktorá je poverená vedením praktického vyučovania žiakov na ich pracovisku. Všetky pracovné miesta musí osoba poverená priamym dozorom zrakovo obsiahnuť z takého miesta a vzdialenosti, aby po predchádzajúcej inštrukcii v prípade porušenia bezpečnostných predpisov a pracovných pokynov mohla pri ohrození zdravia bezprostredne zasiahnuť.

Práca pod dohľadom - vyžaduje si prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

Stanovením príslušného stupňa dozoru je poverená zástupkyňa riaditeľky školy pre praktické vyučovanie v závislosti od charakteru práce, podmienok a tematického celku výučby.

Žiaci majú zakázané vykonávať práce so zvýšeným nebezpečenstvom.

Pri nástupe žiaka na štúdiu sa vyžaduje:

- 1. Pracovné oblečenie**
- 2. Zdravotný preukaz**

5 PROFIL ABSOLVENTA ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	Potravinárstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinárstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

5.1 Charakteristika absolventa

Absolvent študijného odboru 2982 L 02 potravinárska výroba po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania.

Absolvent má široký odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním, je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odvetviach potravinárskej výroby, je logicky myslíci, schopný aplikovať nadobudnuté vedomosti a schopnosti pri riešení problémov. Má schopnosti reagovať na základné tendencie technického pokroku a je spôsobilý aj pre podnikateľskú činnosť.

Absolvent uvedeného študijného odboru je kvalifikovaný odborný pracovník, ktorý je schopný samostatne vykonávať odborné činnosti v rôznych oblastiach potravinárskeho priemyslu, kontroly, hygieny a služieb súvisiacich s výživou a potravinárstvom, pre ktoré je podmienkou úplné stredné odborné vzdelanie, a to ako potravinársky technik, technolog vo výrobných prevádzkach, kvalítár, laborant, kontrolór akosti v podnikoch, v obchodných firmách v oblasti predaja potravinárskych výrobkov a stredný technicko-hospodársky pracovník v oblasti kontrolných metód, technického riadenia výroby alebo vo vysokokvalifikovaných robotníckych povolaniach v týchto výrobných.

Absolvent je schopný aplikovať teoretické poznatky v prevádzkovej a laboratórnej praxi v pekárskej a cukrárskej výrobe. Vie sa orientovať v princípoch technologických operácií, riadiť ich technologické parametre a ovplyvňovať ich v priebehu výrobného procesu. Zvládne úkony v prevádzkových a laboratórnych podmienkach, je schopný merať, skúšať a kontrolovať technologické, chemické a mikrobiologické procesy, vykonávať činnosti, ktoré tvoria základ jeho odbornosti.

Absolvent vie uplatňovať a dodržiavať zásady HACCP, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, orientovať sa v základných vzťahoch pekárskej a cukrárskej výroby k životnému prostrediu a v zásadách jeho ochrany pred možnými negatívnymi vplyvmi. Vie sa orientovať na trhu práce, aktívne komunikovať, vie využívať informačné a komunikačné technológie.

Absolvent sa trvalo zaujíma o vývoj v oblasti svojho odborného zamerania štúdiom odbornej literatúry, vie používať progresívne formy a metódy riadenia a podnikateľskej činnosti, je manuálne zručný a zmysluplne, cieľavedome a rozhodne koná v súlade s právnymi a spoločenskými normami, so zásadami humanizmu, vlastenectva a demokracie.

Po ukončení štúdia získava absolvent vysvedčenie o maturitnej skúške. Môže pokračovať v štúdiu v rámci denného alebo diaľkového štúdia na úrovni ISCED 5. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať aj rôznymi vzdelávacími cestami na ISCED 4 prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom študijnom odbore. Absolvent tohto študijného odboru je pripravený aj na vysokoškolské štúdium.

Kompetenčný profil absolventa sme vytvorili na základe kompetencií uvedených v ŠVP a analýzy povolania v priamej spolupráci so zamestnávateľmi. Týmto má absolvent študijného odboru garantované získanie aktuálnych vedomostí, zručností a kompetencií v závislosti od potrieb zamestnávateľov.

5.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 2982 L 02 potravinárska výroba po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

5.2.1 Kľúčové kompetencie

a. Komunikatívne a sociálno-interakčné spôsobilosti

Absolvent má:

- vyjadrovať a zdôvodňovať svoje názory,
- reprodukovat' a interpretovať prečítaný alebo vypočutý text v materinskom a cudzom jazyku,
- podať výklad a popis konkrétneho objektu, veci alebo činnosti,
- vyjadrovať sa nielen podrobne a bohato, ale aj krátko a výstižne,
- vedieť samostatne rozhodovať o úprave informačného materiálu vzhľadom na druh oznámenia a širší okruh užívateľov,
- navrhovať návody k činnostiam, písať odborné materiály a dokumenty v materinskom a cudzom jazyku,
- osvojovať si grafickú a formálnu úpravu písomných prejavov,
- spracovávať písomné textové informácie (osnova, výpisky, denník) a materiály podľa účelu oznámenia a s ohľadom na potreby užívateľa,
- orientovať sa, ziskávať, rozumieť a aplikovať rôzne informácie, posúdiť ich význam v osobnom živote a v povolaní,
- vyhľadávať a využívať jazykové a iné výrazové prostriedky pri riešení zadaných úloh a tém v cudzom jazyku,
- vedieť prijímať a tvoriť text, chápať vzťahy medzi rečovou situáciou, témou a jazykovým prejavom v materinskom a cudzom jazyku,
- rozlišovať rôzne druhy a techniky čítania, ovládať orientáciu sa v texte a jeho rozbor z hľadiska kompozície a štýlu v materinskom a cudzom jazyku,
- ovládať operácie pri práci s počítačom,
- pochopiť a vyhodnocovať svoju účasť na procese vzdelávania a jeho výsledku, ktorý zabezpečuje právo voľného pohybu občana žiť, študovať a pracovať v podmienkach otvoreného trhu práce,
- pochopiť a osvojiť si metódy informačnej a komunikačnej technológie vrátane možnosti učenia sa formou on-line,
- oboznámiť sa s motivačnými vzdelávacími programami, ktoré sú zamerané na riešenie problémov a poskytovanie prístupných príležitostí pre celoživotné vzdelávania, ktoré vytvára možnosť virtuálnej komunikácie medzi lokálnymi komunitami.

b. Intrapersonálne a interpersonálne spôsobilosti

Absolvent má:

- významne sa podieľať na stanovení zodpovedajúcich krátkodobých cieľov, ktoré smerujú k zlepšeniu vlastnej výkonnosti,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- rozhodovať o princípoch kontrolného mechanizmu,
- rozvíjať vlastnú aktivitu, samostatnosť, sebaopoznanie, sebadôveru a reprodukčné myslenie,
- samostatne predkladať návrhy na výkon práce, za ktorú je zodpovedný,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- samostatne pracovať a zapájať sa do práce kolektívu, riadiť jednoduchšie práce v menšom kolektíve, nielen zodpovednosť aj za prácu druhých,
- vytvárať, objasňovať a aplikovať hodnotový systém a postoje,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- stanovovať si ciele a priority podľa svojich osobných schopností, záujmov, pracovnej orientácie a životných podmienok,
- plniť plán úloh smerujúci k daným cieľom a snažiť sa ich vylepšovať formou využívania sebakontroly, sebaregulácie, sebahodnotenia a vlastného rozhodovania,
- overovať získané poznatky, kriticky posudzovať názory, postoje a správanie druhých,
- mať zodpovedný vzťah k svojmu zdraviu, starať sa o svoj fyzický a duševný rozvoj, byť si vedomí dôsledkov nezdravého životného štýlu a závislostí,
- prijímať a plniť zodpovedne dané úlohy,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

c. Schopnosť tvorivo riešiť problémy

Absolvent má:

- objasňovať formou systematického poznávania najzávažnejšie rysy problémov, využívať za týmto účelom rôzne všeobecne platné pravidlá,
- získavať samostatným štúdiom všetky nové informácie vzťahujúce sa priamo k objasneniu neznámych oblastí problému,
- zhodnotiť význam rozmanitých informácií, samostatne zhromažďovať informácie, vytriediť a využiť len tie, ktoré sú pre objasnenie problému najdôležitejšie,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, zvažovať rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, stanoviť kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- vedieť vybrať vhodné postupy pre realizáciu zvoleného riešenia a dodržiavať ho,
- poskytovať ľuďom informácie (oznamovanie, referovanie, rozprávanie, vyučovanie),
- vedieť ovplyvňovať ľudí (prehovárание, presvedčovanie),
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi.

d. Podnikateľské spôsobilosti

Absolvent má:

- pochopiť podstatu a princíp podnikania, mať predstavu o základných právnych, ekonomických, administratívnych, osobnostných a etických aspektoch súkromného podnikania,
- orientovať sa v rôznych štatistických údajoch a vedieť ich využívať pre vlastné podnikanie,
- samostatne plánovať finančné prostriedky vzhľadom na potreby a ciele podnikania,

- vedieť efektívne využívať všetky zdroje na dosiahnutie priaznivého výsledku hospodárenia
- pracovať so základnými informáciami v cudzom jazyku
- rozpoznávať a rozvíjať kvality riadiaceho zamestnanca s aspektom na komunikatívne schopnosti, asertivitu, kreativitu a odolnosť voči stresom,
- vedieť vystihnúť princípy odmeňovania a oceňovania aktívnych a tvorivých zamestnancov a motivovať ich
- ovládať princípy priebežnej kontroly, diagnostiky skutočného stavu a úrovne podniku,
- využívať zásady konštruktívnej kritiky, vedieť primerane kritizovať, ale aj znášať kritiku od druhých,
- ovplyvňovať druhých a koordinovať ich úsilie,
- operatívne sa rozhodovať a prijímať opatrenia,
- vykonávať aj nepopulárne, ale správne opatrenia a rozhodnutia, myslieť systémovo a komplexne,
- rešpektovať právo a zodpovednosť,
- mať zodpovedný postoj k vlastnej profesijnej budúcnosti a ďalšiemu vzdelávaniu, uvedomovať si význam celoživotného učenia a byť pripravený prispôbovať sa k zmeneným pracovným podmienkam,
- sledovať a hodnotiť vlastný úspech vo svojom učení, prijímať hodnotenie výsledkov svojho učenia zo strany iných ľudí,
- poznať možnosti ďalšieho vzdelávania, hlavne v odbore prípravy a povolání,
- mať prehľad o možnostiach uplatnenia na trhu práce v danom odbore, cieľavedome a zodpovedne rozhodovať o svojej budúcej profesii a vzdelávacej ceste,
- mať reálnu predstavu o pracovných a iných podmienkach v odbore, o požiadavkách zamestnávateľov na pracovné činnosti a vedieť ich porovnávať so svojimi predstavami a reálnymi predpokladmi,
- dokázať vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia, svojimi predpokladmi a ďalšími možnosťami.

e. Spôsobilosť využívať informačné technológie

Absolvent má:

- zoznámiť sa s rôznymi druhmi počítačových programov a spôsobom ich obsluhy,
- ovládať obsluhu periférnych zariadení potrebných pre činnosť používaného programu,
- pracovať s aplikačným programom potrebným pre výkon povolania,
- vyhľadávať vhodné informačné zdroje a potrebné informácie,
- vybrať kvantitatívne matematické metódy (bežné, odborné a špecifické), ktoré sú vhodné pri riešení danej úlohy alebo situácie,
- graficky znázorňovať reálne situácie a úlohy, kde takéto znázorňovanie pomáha pri kvantitatívnom riešení úlohy,
- komunikovať elektronickou poštou, využívať prostriedky online a offline komunikácie,
- evidovať, triediť a uchovávať informácie tak, aby ich mohol využívať pri práci,
- chrániť informácie pred znehodnotením alebo zmanipulovaním,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov, kriticky pristupovať k získaným informáciám a byť mediálne gramotný.

f. Spôsobilosť byť demokratickým občanom

Absolvent má:

- porozumieť systémovej (globálnej) podstate sveta,
- uvedomiť si a rešpektovať, že telesná, citová, rozumová i vôľová zložka osobnosti sú rovnocenné a vzájomne sa dopĺňajú,
- konať zodpovedne, samostatne a iniciatívne, nielen vo svojom vlastnom záujme, ale aj vo verejnom záujme,
- poznať a rešpektovať, že neexistuje iba jeden pohľad na svet,
- orientovať sa na budúcnosť vo svojom vzťahu k Zemi,
- uvedomiť si, že rozhodnutia, ktoré sa príjmu a činy, ktoré vykonávajú jednotlivci alebo

- členovia skupiny, budú mať vplyv na globálnu prítomnosť a budúcnosť,
- poznať, uznávať a podporovať alternatívne vízie vo vzťahu k udržateľnému rozvoju, ľudskému zdraviu a zdraviu našej planéty,
- uvedomiť si a čiastočne pochopiť globálne podmienky, rozvoj a trendy súčasného sveta,
- pochopiť globálnu povahu sveta a úlohu jednotlivca v ňom, rozvoj masovokomunikačných prostriedkov, dopravných prostriedkov, masovej turistiky a komunikačných systémov,
- chápať problémy zachovania mieru, bezpečnosti jednotlivcov, národov a štátov, zachovávanie a ochrana životného prostredia, vyčerpania nerastných surovín, liečenia civilizačných chorôb, populačnej explózie v rozvojových krajinách, drogovej závislosti najmä mladistvých, sexuálnej výchovy a pozitívne pristupovať k riešeniu týchto problémov,
- uvedomiť si a orientovať sa v problematike nerovnomerného hospodárskeho rozvoja, etnických, rasových a náboženských konfliktov, terorizmu a navrhovať cesty na ich odstránenie,
- chápať pojmy spravodlivosť, ľudské práva a zodpovednosť, aplikovať ich v globálnom kontexte,
- tvorivo riskovať, primerane kritizovať, jasne sa stavať k riešeniu problémov, rýchle sa rozhodovať, byť dôsledný, inšpirovať druhých pri vyhľadávaní podnetov, iniciatív a vytváraní možností,
- dodržiavať zákony, rešpektovať práva a osobnosť druhých ľudí, ich kultúrne špecifiká, vystupovať proti neznášanlivosti, xenofóbií a diskriminácií,
- konať v súlade s morálnymi princípmi a zásadami spoločenského správania, prispievať k uplatňovaniu hodnôt demokracie,
- uvedomovať si vlastnú kultúrnu, národnú a osobnostnú identitu, pristupovať s toleranciou k identite druhých,
- zaujímať sa aktívne o politické a spoločenské dianie u nás a vo svete,
- uznávať tradície a hodnoty svojho národa, chápať jeho minulosť i súčasnosť v európskom a svetovom kontexte
- podporovať hodnoty miestnej, národnej, európskej a svetovej kultúry a mať k nim vytvorený pozitívny vzťah.

5.2.2 Všeobecné kompetencie

Absolvent má:

- zvoliť komunikatívnu stratégiu adekvátnu komunikačnému zámeru, podmienkam a normám komunikácie,
- vyjadrovať vhodným spôsobom svoj úmysel, prezentovať sám seba, podávať a získavať ústne alebo písomne požadovanú alebo potrebnú informáciu všeobecného alebo odborného charakteru, zapájať sa do diskusie, obhajovať svoj názor, pohotovo reagovať na nepredvídané situácie (otázka, rozhovor, anketa), uplatňovať verbálne a neverbálne prostriedky, spoločenskú a rečovú etiku a zdôvodňovať zvolené riešenie komunikačnej situácie,
- ovládať základné – najčastejšie používané lexikálne a gramatické prostriedky, rozumieť gramatickým menej frekventovaným lexikálnym a gramatickým javom a vedieť ich aj používať, samostatne tvoriť súvislé hovorené a písané prejavy,
- získať informácie z prečítaného a vypočutého textu (určiť hlavnú tému alebo myšlienku textu, rozlíšiť základné a vedľajšie informácie), dokázať text zaradiť do niektorých z funkčných štýlov, orientovať sa v jeho stavbe,
- uvádzať správne bibliografické údaje a citáty, spracovať písomné informácie najmä odborného charakteru,
- pracovať s Pravidlami pravopisu a inými jazykovými príručkami,
- chápať literárne dielo ako špecifickú výpoveď o skutočnosti a o vzťahu človeka k nej,
- vytvárať si predpoklady pre estetické vnímanie skutočnosti,
- vytvoriť si pozitívny vzťah k literárnemu umeniu, založený na interpretácii ukážok z umeleckých diel, na osvojení podstatných literárnych faktov, pojmov a poznatkov,

- pristupovať k literatúre ako k zdroju estetických zážitkov, uplatňovať estetické a ekologické hľadiská pri pretváraní životného prostredia, podieľať sa na ochrane kultúrnych hodnôt,
- v oblasti jazykovej poznať a používať zvukové a grafické (pravopisné) prostriedky daného jazyka, slovnú zásobu vrátane vybranej frazeológie v rozsahu daných tematických okruhov, vybrané morfológické a syntaktické javy, základné spôsoby tvorby slov (odvodzovanie a skladanie slov), vybrané javy z oblasti štylistiky,
- v oblasti pragmatickej používať osvojené jazykové prostriedky v súvislých výpovediach a v obsahových celkoch primerane s komunikatívnym zámerom,
- s aspektom na strategickú kompetenciu vedieť vhodne reagovať na partnerove podnety, odhadovať významy neznámych výrazov, používať kompenzačné vyjadrovanie, pracovať so slovníkom (prekladovým, výkladovým) a používať iné jazykové príručky a informačné zdroje,
- v oblasti socio-lingvistickej vedieť komunikovať v rôznych spoločenských úlohách, bežných komunikatívnych situáciách, používať verbálne a neverbálne výrazové prostriedky v súlade so socio-kultúrnym úzusom danej jazykovej oblasti, preukázať všeobecné kompetencie a komunikatívne kompetencie prostredníctvom rečových schopností na základe osvojených jazykových prostriedkov v komunikatívnych situáciách v rámci tematických okruhov, preukázať úroveň receptívnych (vrátane interaktívnych) a produktívnych rečových schopností,
- chápať nutnosť svojho úspešného zapojenia sa do spoločenskej deľby práce a oceniť prospešnosť získavania nových spôsobilostí po celý čas života,
- mať základné sociálne návyky potrebné na styk s ľuďmi a prakticky uplatňovať pri styku s ľuďmi spoločensky uznávané normy,
- uvedomovať si svoju národnú príslušnosť a svoje ľudské práva, mať ochotu rešpektovať práva iných ľudí,
- chápať princípy fungovania demokratickej spoločnosti a postupy, ako sa občan môže aktívne zapojiť do politického rozhodovania a ovplyvňovať verejné záležitosti na rôznych úrovniach (štát – región – obec),
- v praxi uplatňovať humanitné zásady vzťahov medzi ľuďmi a ekologické zásady vo vzťahu k životnému prostrediu,
- vytvárať si vlastné filozofické a etické názory ako základ na sústavnejšiu a dokonalejšiu orientáciu pri posudzovaní a hodnotení javov ľudského a občianskeho života,
- rozumieť matematickej terminológii a symbolike (množinovému jazyku a pojmom z matematickej logiky) a správne ju interpretovať a používať z nariadení, zákonov, vyhlášok a matematiky,
- vyhľadávať, hodnotiť, triediť, používať matematické informácie v bežných profesijných situáciách a používať pritom výpočtovú techniku a prístupné informačné a komunikačné technológie,
- osvojiť si vyskytujúce sa pojmy, vzťahy a súvislosti medzi nimi, osvojiť si postupy používané pri riešení úloh z praxe,
- cieľavedome pozorovať prírodné javy, vlastnosti látok a ich premeny,
- rozvíjať finančnú a mediálnu gramotnosť,
- rozlišovať fyzikálnu a chemickú realitu, fyzikálny a chemický model,
- vedieť opísať osvojené prírodovedné poznatky a vzťahy medzi nimi, používať správnu terminológiu a symboliku, porozumieť prírodným zákonom,
- aplikovať získané prírodovedné poznatky i mimo oblasti prírodných vied (napr. v odbornom vzdelávaní, praxi, každodennom živote),
- vytvoriť si pozitívny vzťah ku kultúrnym hodnotám, prírode a životnému prostrediu a aktívne sa podieľať na ich ochrane,
- prejavovať aktívne postoje k vlastnému všestrannému telesnému rozvoju predovšetkým snahou o dosiahnutie optimálnej úrovne telesnej zdatnosti a vlastnú pohybovú aktivitu spojiť s vedomím potreby sústavného zvyšovaniu telesnej zdatnosti a upevňovania zdravia,
- uvedomovať si význam telesného a pohybové zdokonaľovania, vnímať krásu pohybu, prostredia a ľudských vzťahov,

- ovládať a dodržiavať zásady prvej pomoci, zabrániť úrazu a poskytnúť prvú pomoc pri úraze, uplatňovať pri športe a pobyte v prírode poznatky z ochrany a tvorby životného prostredia.
- schopnosť dodržiavať zásady spoločenského protokolu a správania

5.2.3 Odborné kompetencie

1. Požadované vedomosti

Absolvent má:

- poznať odbornú terminológiu a vedieť ju správne používať,
- ovládať základy všeobecnej, anorganickej, organickej chémie a biochémie, fyzikálnej a analytickej chémie a chémie potravín a aplikovať ich vo svojom odbore,
- poznať chemické názvoslovie, odborné chemické pojmy a vedieť ich správne používať,
- ovládať základné chemické výpočty,
- vysvetliť fyzikálno-chemickú podstatu a princípy základných chemických alebo biochemických operácií a procesov,
- poznať základné metódy senzorickej a laboratórnej analýzy,
- ovládať základy potravinárskej biológie a mikrobiológie,
- vymenovať a charakterizovať jednotlivé druhy mikroorganizmov, ktoré sú významné v potravinárstve,
- rozlíšiť a charakterizovať alimentárne nákazy,
- popísať vonkajšie vplyvy pôsobiace na mikroorganizmy,
- osvojiť si zásady správnej hygienickej praxe, HACCP,
- bezpečnosti práce, ochrany zdravia pri práci a zásady požiarnej prevencie, zásady ochrany a tvorby životného prostredia,
- charakterizovať potraviny, požívatinu, pochutiny a nápoje,
- popísať stavbu tráviacich ústrojov, ich funkciu, fyziológiu trávenia a vstrebávania živín,
- charakterizovať zásady správnej výživy a negatívne dôsledky nesprávneho stravovania,
- popísať suroviny, aditívne látky a pomocné látky používané pri výrobe potravín,
- ovládať princípy technologických procesov,
- hodnotiť priebeh procesov výroby, technologických postupov a ekonomiky výroby,
- ovládať technologické výpočty,
- vysvetliť funkcie najdôležitejších prístrojov, strojov a zariadení potravinárskeho priemyslu,
- poznať konštrukciu strojov a zariadení používaných vo výrobe podľa konkrétneho odvetvia a ich funkciu,
- poznať technickú a technologickú dokumentáciu a vedieť ju používať,
- poznať meráciu a regulačnú techniku pri riadení technologických procesov,
- poznať príslušné normy, podnikové predpisy, pracovnoprávne predpisy, predpisy BOZP,
- zvyšovať svoju odbornosť,
- používať a aplikovať základné ekonomické pojmy,
- popísať podstatu a princípy fungovania trhovej ekonomiky,
- popísať podstatu podnikateľskej činnosti,
- orientovať sa v právnych formách podnikania a charakterizovať ich,
- posúdiť vhodné formy podnikania vo svojom odbore,
- charakterizovať podstatu podniku, základné podnikové činnosti a jeho postavenie na trhu,
- charakterizovať štruktúru národného hospodárstva a činitele ovplyvňujúce jeho úroveň,
- charakterizovať hlavné znaky trhu práce,
- využívať informačné médiá pri vyhľadávaní pracovných príležitostí,
- posudzovať a podľa osobných predpokladov využívať informácie o pracovných príležitostiach,
- posudzovať podnikateľské príležitosti a konfrontovať ich so svojimi možnosťami,
- formulovať vlastné priority a zosúlaďovať ich s požiadavkami pre výkon povolania a možnosťami ďalšieho vzdelávania.

2. Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať získané vedomosti pri príprave, priebehu a kontrole výroby,
 - navrhnuť a organizovať postup výroby v závislosti od zamerania,
 - kontrolovať a riadiť technologický proces,
 - triediť výrobky podľa kvality, určiť cenovú kalkuláciu výrobku,
 - posúdiť dopad technologického procesu na životné prostredie, eliminovať negatívne vplyvy,
 - poznať technickú a technologickú dokumentáciu a vedieť ju používať,
 - poznať princípy technologických zariadení používaných vo výrobe podľa konkrétneho zamerania,
 - vedieť podľa návodu nastavovať a obsluhovať stroje, prístroje a niektoré technologické zariadenia podľa konkrétneho odvetvia výroby,
 - vedieť pracovať s príslušnými materiálmi, pomôckami, nástrojmi a strojmi,
 - používať meráciu a regulačnú techniku pri riadení chemických a technologických procesov, robiť záznamy výsledkov merania,
 - používať základné metódy potravinárskej analýzy,
 - určiť chyby výrobkov, analyzovať ich príčiny, vyvodzovať závery, zabezpečiť odstránenie chýb,
 - aplikovať zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygieny práce, ekologické aspekty jednotlivých výrob podľa zamerania, dodržiavať HACCP,
 - ďalej sa vzdelávať a rozširovať si poznanie v svojom odbore, byť dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch,
 - citlivo a taktne komunikovať s ľuďmi, kultivovane vystupovať a správať sa,
 - vedieť používať ochranné pracovné pomôcky,
 - dokázať pracovať s cudzojazyčným odborným textom, využívať ho v praxi,
 - vedieť využívať IKT pri svojej práci,
 - ovládať špecifické zručnosti podľa konkrétneho odboru,
 - používať a aplikovať základné ekonomické pojmy,
 - ovládať prvky organizácie práce,
 - využívať právne normy v podnikaní vo svojom odbore,
 - posudzovať podnikateľské príležitosti a konfrontovať ich so svojimi možnosťami,
 - využívať dostupné softvérové vybavenie pri riešení praktických úloh,
 - využívať informačné médiá pri vyhľadávaní pracovných príležitostí,
 - zosúlaďovať vlastné priority s požiadavkami pre výkon povolania a možnosťami zvyšovania
- Kvalifikácie

3. Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitnosťou,
- dobrými medziľudskými vzťahmi.

6 UČEBNÝ PLÁN ŠTUDIJNÉHO ODBORU

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	potravinarstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinarstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná

6.1 Rámcový učebný plán pre 2 - ročné nadstavbové študijné odbory

Cieľové zložky vzdelávania	Počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe ¹	Celkový počet hodín za štúdium
Všeobecné vzdelávanie	29	928
Odborné vzdelávanie	20	640
Disponibilné hodiny	17	544
CELKOM	66	2112

Kategórie a názvy vzdelávacích oblastí	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín vo vzdelávacom programe	Celkový počet hodín za štúdium
VŠEOBECNÉ VZDELÁVANIE	31	992
Jazyk a komunikácia • <i>slovenský jazyk a literatúra</i> • <i>prvý cudzí jazyk</i> • <i>druhý cudzí jazyk</i>	18	576
Človek, hodnoty a spoločnosť • <i>dejepis</i>	2	64
Človek a príroda • <i>ekológia</i> • <i>fyzika</i> • <i>chémia</i> • <i>biológia</i>	1	32

¹ Minimálny počet týždenných hodín je 33 (rozpätie 33 – 35 hodín)

Matematika a práca s informáciami		
• <i>matematika</i> • <i>informatika</i>	6	192
Zdravie a pohyb	2	64
• <i>telesná výchova</i>		
Disponibilné hodiny	2	64
ODBORNÉ VZDELÁVANIE	35	1120
Teoretické vzdelanie	12	384
Praktická príprava	8	256
Disponibilné hodiny	15	480
SPOLU	66	2112
Maturitná skúška		

Tabuľka prevodu rámcového plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Názov a adresa školy		Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany		
Názov školského vzdelávacieho programu		potravinarstvo		
Kód a názov ŠVP		29 potravinarstvo		
Kód a názov študijného odboru		2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba		
Stupeň vzdelania		Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A		
Dĺžka štúdia		2 roky		
Forma štúdia		denná		
Druh školy		štátna		
Vyučovací jazyk		slovenský		
Štátny vzdelávací program		Školský vzdelávací program		
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných hodín celkom	Vyučovací predmet	Počet týždenných hodín	Disponibilné hodiny
		Všeobecné vzdelávanie – povinné predmety	31	
Jazyk a komunikácia	18			
Verbálne vyjadrovanie	6	slovenský jazyk a literatúra	10	4
Písomné vyjadrovanie				
Štylistika				
Jazykové prostriedky a náuka o jazyku				
Práca s textom a získavanie informácií				
Literatúra v živote človeka				
Staroveká a stredoveká literatúra				
Humanizmus a renesancia				
Barok				
Novodobá slovenská literatúra				
Literárny realizmus a literárna moderna				
Slovenská a svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami				
Vývoj slovenskej literatúry po druhej svetovej vojne v kontexte so svetovou literatúrou				
Počúvanie s porozumením	6	prvý cudzí jazyk	10	4
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav				
Ústny prejav				
Poznatky o krajinách študovaného jazyka				
Počúvanie s porozumením	6	druhý cudzí jazyk	0	
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav				
Ústny prejav				
Poznatky o krajinách študovaného jazyka				
Človek, hodnoty a spoločnosť	2			

Dejepis		dejepis	2	
Človek a príroda	1			
Formy a príčiny mechanického pohybu		fyzika	0	
Štruktúra a vlastnosti látok				
Elektrické a magnetické javy				
Svetlo a žiarenie				
Atómy, molekuly a periodická sústava prvkov		chémia	3	2
Priebeh chemických reakcií				
Prvky a ich zlúčeniny				
Organické zlúčeniny				
Deje v živých sústavách				
Človek a životné prostredie		biológia	0	
Matematika a práca s informáciami	6			
Čísla, premenné, výrazy		matematika	3	
Rovnice, nerovnice a ich sústavy				
Funkcie				
Geometria				
Kombinatorika a teória pravdepodobnosti				
Základy štatistiky				
Práca s údajmi a informáciami		informatika	2	
Zdravie a pohyb	2			
Ľudský organizmus ako celok z hľadiska stavby a funkcie		telesná výchova	2	
Vplyv telesnej výchovy a športu na somatický, funkčný a zdravotný stav človeka				
Kondičná príprava a všestranne rozvíjajúce cvičenia				
a pohybové hry, športový tréning				
Základy techniky a taktiky vybraných športových odvetví,				
odborná terminológia, pravidlá				
Regenerácia, kompenzácia				
Poradové cvičenia				
Hygiena a bezpečnosť pri telesnej výchove a športe,				
základy prvej pomoci				
Šport a pobyt v prírode				
Disponibilné hodiny	2			
		Odborné vzdelávanie – povinné predmety	35	
Teoretické vzdelávanie	12		22	
Aplikovaná chémia		analytická chémia	4	2
		biochémia	3	1
Potravinárska biológia a mikrobiológia		mikrobiológia	2	
Hygiena, zásady správnej výrobnnej praxe, HACCP		technológia	8	5
Potravinárska legislatíva, bezpečnosť práce a odpadové hospodárstvo				
Potravinárske technológie a technika				
Tovarožnalectvo pre potravinárov				
Výživa a zdravý životný štýl		potraviny a výživa	2	
Ekonomika a svet práce		ekonomika	4	3
Praktická príprava	8		10	
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri		odborná prax	12	2

práci, hygienické predpisy, HACCP				
Organizácia a nadväznosť pracovných činností v strediskách zameraných na pekársku a cukrársku výrobu				
Oboznámenie sa s pracovnými strojmi, nástrojmi, zariadením a inventárom v strediskách pekárskej a cukrárskej výroby				
Precvičovanie jednotlivých činností v strediskách pekárskej a cukrárskej výroby				
Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania				
Administratívne práce v prevádzke				
Osvojovanie si elementárnych zásad práce s jednotlivcami i menším kolektívom.				
Zoznámenie sa s činiteľmi, ktoré ovplyvňujú úspešnosť manažérskej práce a samotného podnikania.				
Disponibilné hodiny	15	Voliteľné predmety	2	
		technika administratívy		
		tovaroznalectvo		
CELKOM	66		66	
Maturitná skúška				

Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecnovzdelávacie predmety	16	15			31
slovenský jazyk a literatúra c)	5	5			10
prvý cudzí jazyk b), d), e)	5	5			10
druhý cudzí jazyk b), d), e)	0	0			0
dejepis	2	2			2
chémia	1	2			3
matematika	2	2			4
informatika b)	1	1			2
telesná výchova f)	1	1			2
Odborné predmety	17	18			33
analytická chémia b)	2	2			4
biochémia	1	2			3
mikrobiológia	1	1			2
technológia	4	4			8
potraviny a výživa	1	1			2
ekonomika	2	2			4
odborná prax b), g)	6	6			12
Voliteľné predmety					
SPOLU	33	33			66
Účelové kurzy					

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1.	2.	3.	4.
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33		
Maturitná skúška	-	2		
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie)	1	1		
Účasť na odborných akciách	1	1		
Spolu týždňov	35	37		

Poznámky k učebnému plánu:

a. Počet týždenných vyučovacích hodín v školskom vzdelávacom programe je 33 hodín, za celé štúdium 66 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, výučba v študijnom odbore sa realizuje v 1. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 2. ročníku v rozsahu 30 týždňov. Časová rezerva sa využije na opakovanie a doplnenie učiva, na športovo-vzdelávacie kurzy, na tvorbu projektov, exkurzie, atď. a v poslednom ročníku na prípravu a absolvovanie maturitnej skúšky.

b. Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.

c. Výučba slovenského jazyka a literatúry sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou minimálne 3 hodiny týždenne v každom ročníku.

d. Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, ruský, podľa potreby a podmienok školy. Výučba cudzieho jazyka sa v študijných odboroch realizuje s dotáciou 5 hodiny týždenne v každom ročníku.

e. Škola, ktorá nemá v prechodnom období 8 rokov, najneskôr do školského roku 2017 - 2019, podmienky na výučbu druhého cudzieho jazyka z dôvodu nedostatku kvalifikovaných pedagogických zamestnancov, môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre 2. cudzí jazyk do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a môže ju využiť na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové. Ak sa škola rozhodne v prechodnom období zaviesť druhý cudzí jazyk, je povinná začať s jeho výučbou s účinnosťou od 1. ročníka podľa nového učebného plánu. Vyššie ročníky dokončia výchovno-vzdelávacie proces podľa pôvodných učebných plánov. Po uplynutí prechodného obdobia musia všetky školy zabezpečiť žiakom výučbu 2 cudzích jazykov.

f. Súčasťou vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ je predmet telesná výchova. Predmet telesná výchova možno v dennej forme štúdia vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov. V iných formách štúdia sa predmet telesná výchova nevyučuje. Škola môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre telesnú výchovu do disponibilných hodín do časti všeobecné vzdelávanie a využiť ju na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové.

g. Praktická príprava sa v dennej forme štúdia realizuje podľa súčasne platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a praxe. Na cvičeniach a praxi sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného učiteľa sa riadi platnou legislatívou. V iných formách štúdia vyučovací predmet prax nie je súčasťou vyučovania. Škola môže presunúť vymedzenú časovú dotáciu pre predmet prax do disponibilných hodín do časti odborné vzdelávanie a využiť ju na posilnenie týždenných vyučovacích hodín pre tie predmety, ktoré považuje vo vzťahu k odboru štúdia za kľúčové.

h. Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.

Výchovné a vzdelávacie stratégie sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.

Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Komunikatívne a sociálne kompetencie	Intrapersonálne a interpersonálne kompetencie	Schopnosť tvorivo riešiť problémy	Podnikateľské kompetencie	Spôsobilosť využívať informačné technológie	Spôsobilosť byť demokratickým občanom
Prehľad názov predmetov	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií					
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety						
slovenský jazyk a literatúra	☺	☺	☺	☺	☺	☺
prvý cudzí jazyk	☺	☺	☺		☺	☺
druhý cudzí jazyk						
dejepis	☺	☺	☺		☺	☺
chémia	☺	☺	☺			
matematika	☺	☺	☺		☺	☺
informatika	☺	☺	☺		☺	☺
telesná výchova	☺	☺				
Povinné odborné predmety						
analytická chémia	☺	☺	☺		☺	☺
biochémia	☺	☺	☺		☺	☺
mikrobiológia	☺	☺	☺		☺	☺
technológia	☺	☺	☺	☺	☺	☺
potraviny a výživa	☺	☺	☺	☺	☺	☺
ekonomika	☺	☺	☺	☺	☺	☺
odborná prax	☺	☺	☺	☺	☺	☺
Voliteľné predmety						
technika administratívy	☺	☺	☺	☺	☺	☺
tovaroznalectvo						

7 PODMIENKY NA REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU
V ŠTUDIJNOM ODBORE 2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	potravinarstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinarstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná
Druh školy	štátna
Vyučovací jazyk	slovenský

Pre vzdelávanie a výchovu je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v študijnom odbore 2982 4 potravinárska výroba.

7.1 Materiálne podmienky

Kapacita školy:

Školský manažment:

- kancelária riaditeľky školy,
- kancelária pre zástupkyne riaditeľky školy pre teoretické vyučovanie ,
- kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre praktické vyučovanie,
- kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy pre technicko – ekonomické činnosti.

Školský manažment:

Pedagogickí zamestnanci školy:

Pedagogickí zamestnanci školy:

- kabinety pre učiteľov,
- kabinet pre výchovnú poradkyňu,
- sociálne zariadenie,
- sklad učebníc a učebných pomôcok.

Nepedagogickí zamestnanci školy:

Nepedagogickí zamestnanci školy:

- kancelária pre sekretariát,
- archív,
- kancelárie pre účtovníčky
- kancelária pre mzdovú účtovníčku a referentku zásobovania a údržby
- dielňa,

- kotelňa,
- meranie a regulácia,
- hygienické priestory (WC a sprcha pre technických pracovníkov).

Ďalšie priestory:

 Ďalšie priestory:

- sklad CO,
- sklad náradia, strojov a zariadení,
- príručný sklad pre potreby prevádzky školy,
- garáže.

Makrointeriéry:

- Školská budova
- Školský dvor
- Stredisko praktického vyučovania

Vyučovacie interiéry

- klasické triedy - učebne pre teoretické vyučovanie (14)
- odborné učebne informatiky a aplikovanej informatiky (2)
- Pracoviská praktického vyučovania
- odborná učebňa pre jazykové vzdelávanie
- odborná učebňa pre vyučovanie odborných predmetov – účtovníctvo

Vyučovacie exteriéry

- školské ihrisko
- pracoviská pre vykonávanie odborného výcviku

7.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s požiadavkami odbornej a pedagogickej spôsobilosti a s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná a pedagogická spôsobilosť pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci platných predpisov.
- Odborná spôsobilosť nepedagogických zamestnancov (účtovníčky, mzdová účtovníčka, referentka zásobovania a údržby, vrátnici, vodič, školník), ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu je v súlade s platnými predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci platných predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickej

a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

7.3 Organizačné podmienky

- + Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva z platnej legislatívy a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako dvojročné denné nadstavbové štúdium.
- + Vyučovanie začína o 7.45 hod., odborná prax v prevažnej miere začína o 7.00 hod. Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- + Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odbornú prax je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- + Odborná prax v študijnom odbore 2982 4 potravinárska výroba sa uskutočňuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne. Odbornú prax vykonávajú žiaci v školskej dielni. Predmet odborná prax vyučujú majstri odborného výcviku.
- + Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov na teoretickom a praktickom vyučovaní. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Žiaci sú oboznámení so Školským poriadkom preukázateľným spôsobom na začiatku školského roka príp. pri jeho doplnení alebo zmene.
- + Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienkach vykonania maturitných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.
- + Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi platným legislatívnym predpisom. Maturitnú skúšku na strednej odbornej škole tvoria štyri predmety. Predmety maturitnej skúšky pre stredné odborné školy sú: slovenský jazyk a literatúra, povinný predmet zo skupiny predmetov cudzí jazyk, teoretická časť odbornej zložky, praktická časť odbornej zložky. Úspešní absolventi získajú vysvedčenie o maturitnej skúške.
- + Exkurzie sa organizujú v rámci časovej rezervy školského roka. Organizácia exkurzií je súčasťou praktického a teoretického vyučovania a zameriavajú sa na poznávanie nových výrobných technológií, nových materiálov, odpadových technológií, na výstavy a prezentácie nových výrobkov a technológií. Exkurzie sa konajú v každom ročníku s pedagogickým dozorom a počtom žiakov v zmysle platných predpisov. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a exkurzie sa plánujú v ročných plánoch práce školy.
- + Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovného poradcu, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecnovzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rodičovskej rady a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.

7.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Vytváranie podmienok bezpečnej a hygienickej práce je organickou súčasťou celého vyučovacieho procesu, osobitne odborného výcviku. Postupuje sa podľa platných predpisov, nariadení, vyhlášok, noriem a pod. Priestory, v ktorých prebieha teoretické a praktické vyučovanie musia zodpovedať platným právnym predpisom, vyhláškam, technickým normám a predpisom ES.

Škola zabezpečuje všetky technické a organizačné opatrenia na elimináciu všetkých rizík spojených najmä s odbornou praxou. Riziká, ktoré sa nedajú eliminovať, sú čiastočne riešené osobitnými ochrannými prostriedkami, ktoré žiaci dostávajú bezplatne na základe Smernice riaditeľa školy. Ich používanie sa dôsledne kontroluje.

Škola má spracovaný harmonogram vstupného školenia bezpečnosti práce, dodržiavania osobnej hygieny a protipožiarnej ochrany pre žiakov a učiteľov. Žiaci sú s predpismi podrobne oboznámení a poučení vždy v úvodných hodinách jednotlivých predmetoch. Obsahom školenia sú predpisy a normy používané v danom študijnom odbore, miesta, na ktorých sú umiestnené lekárničky prvej pomoci, vybrané ustanovenia vyhlášky o evidencii úrazoch detí, žiakov a študentov, nariadenie vlády o ochrane zdravia zamestnancov pri práci, o bezpečnej prevádzke a používaní strojov, Zákonníka práce, o prácach mladistvých, poskytovaní prvej pomoci, o požiarnom nebezpečenstve v organizácii, inštrukcii používania prenosných hasiacich prístrojov a pod. Na odbornej praxi sa žiaci zoznamujú s návodmi na obsluhu jednotlivých strojov, prístrojov a zariadení a prevádzkovými bezpečnostnými predpismi.

8PODMIENKY VZDELAVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V ŠTUDIJNOM ODBORE 2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	potravinarstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinarstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná
Druh školy	štátna
Vyučovací jazyk	slovenský

Za individuálne integrovaného žiaka so ŠVVP považujeme žiaka, ktorý je evidovaný v Špeciálnopedagogickej poradni, Detskom integračnom centre alebo v Centre pedagogicko-psychologickej poradni, ktorá mu zabezpečuje špeciálno-pedagogické služby. Má vyplnený Návrh k individuálnej integrácii s písomným odporúčaním špeciálneho pedagóga a psychológa a taktiež má vypracovaný individuálny učebný plán alebo individuálny učebný program. Naša SOŠ nemá zariadené špeciálne triedy, integrovaní žiaci sa učia v bežných triedach spolu s ostatnými rovesníkmi.

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní, ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so ŠVVP. Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácií s pracovníkmi pedagogickopsychologickej poradne a dorastových lekárov.

Podmienky prijatia žiaka so ŠVVP

O prijatí žiaka na štúdium na našej škole rozhoduje riaditeľ školy na základe doporučení tímu odborných pracovníkov, kde sú vopred konzultované možnosti úpravy podmienok vykonania prijímacích skúšok vzhľadom k VPU žiaka. V individuálnych prípadoch sa na prijímacej skúške odporúča:

- predĺženie času potrebného na vykonanie písomnej skúšky
- zaradenie dopĺňovania do textu namiesto diktátu
- práca s asistentom
- ústne zadávanie úloh zo slovenského jazyka aj z matematiky
- možnosť použitia kompenzačných pomôcok, prípadne počítača

Zákonný zástupca súčasne s prihláškou na štúdium na strednej škole podáva žiadosť o integráciu a žiadosť o úpravu prijímacej skúšky. Riaditeľ školy prijme prednostne uchádzača, ktorý má ŠVVP, pred uchádzačmi, ktorí rovnako vyhovujú prijímacím podmienkam.

Odporúčame, aby žiaci a ich rodičia využívali tzv. Deň otvorených dverí a oboznámili sa s požiadavkami na špecifické, či praktické zručnosti, s rozsahom a obsahom štúdia a posúdili uplatnenie v praxi z hľadiska zdravotného postihnutia žiaka.

Pri prijímaní žiakov s VPU na štúdium je nutné rešpektovať nasledovné požiadavky:

- určenie presnej diagnózy a úrovne intelektu
- dôkladné sa oboznámenie s diagnózou a prognózou žiaka
- vhodný výber študijného alebo učebného zamerania
- systematická spolupráca rodičov učiteľov a špeciálno-pedagogického zariadenia
- individuálny učebný plán - nároky kladené na žiaka musia byť v súlade s jeho možnosťami, pričom sa rešpektujú jeho schopnosti a zdravotný stav
- žiak má právo na vyučovanie pedagógom s odbornou a pedagogickou spôsobilosťou
- zabezpečenie vhodných kompenzačných a iných pomôcok a umožnenie ich používania na vyučovaní (diktafón, počítač, korekcia gramatiky v počítači, kalkulačka, názorné pomôcky, gramatické tabuľky, špeciálne učebnice, úprava pracovného priestoru)
- zabezpečenie materiálno- technických a odbornopersonálnych podmienok
- individuálny, alebo diferencovaný, taktný prístup k osobe žiaka
- každé dva roky je potrebné vykonať rediagnostiku VPU, ktoré sa u žiaka prejavujú

Podmienky vzdelávania žiakov so ŠVVP

1. Vzdelávanie žiakov s vývinovými poruchami učenia (VPU)

VPU majú individuálny charakter, to znamená, že sa neprejavujú rovnako u každého žiaka, hoci majú spoločné znaky. Ide o heterogénnu skupinu problémov, ktoré sa prejavujú najmä pri osvojovaní a používaní písanej formy reči – čítania, písania v matematike a iných školských zručnostiach.

- dyslexia (narušená schopnosť čítania)
- dysgrafia (narušená schopnosť písania)
- dysortografia (narušená schopnosť ovládania pravopisu)
- dyskalkúlia (narušenie matematických schopností)
- dyspraxia (narušená schopnosť vykonávania zložitých manuálnych úkonov)
- dyspinxia (narušená výtvarná schopnosť)
- dysmúzia (narušenie hudobných schopností)
- dysfázia (špecificky narušený vývin reči)

Žiaci s VPU sú individuálne integrovaní v bežnej triede s ostatnými žiakmi školy a sú vzdelávaní podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu, pričom učebné osnovy a výchovné postupy sú prispôsobené ich potrebám. Sú evidovaní v zariadení špeciálno-pedagogického poradenstva.

2. Vzdelávanie žiakov s telesným, sluchovým a zrakovým postihnutím

Tieto zdravotné postihnutia sa prejavujú v rozličných stupňoch a variáciách. Čím je stupeň zdravotného postihnutia ťažší, tým je potrebné pre úspešné vzdelávanie vytvoriť špeciálne podmienky a poskytnúť špeciálnu pomoc. Takéto chápanie umožňuje vzdelávanie žiaka so zdravotným postihnutím vo zvyčajnom prostredí na bežnej strednej škole. Vzdelávací program **potravínárska výroba**, nie je vhodný pre telesne, sluchovo a zrakovo postihnutých žiakov. Musíme si uvedomiť stupeň zdravotného postihnutia a či sme schopní adekvátne reagovať na žiakove špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby.

Podmienky vzdelávania telesne postihnutého žiaka:

- vypracovanie individuálneho učebného plánu – je to výsledok tímovej práce
- akceptácia telesne postihnutého žiaka a rešpektovanie špecifik jeho osobnosti
- vytváranie podmienok, aby spolužiaci rešpektovali postihnutie žiaka a jeho dôsledky
- dôkladné oboznámenie sa diagnózou a prognózou, zohľadňovať špeciálno-pedagogické potreby
- podporovať sebauvedomenie a sebadôveru

- neznižovať nároky a neuplatňovať neopodstatnené úľavy
- viesť žiaka k prekonávaniu ťažkostí a prekážok, ktoré vyplývajú z telesného postihnutia
- umiestniť žiaka v triede s ohľadom na jeho postihnutie
- zabezpečiť priestorové podmienky, kompenzačnú techniku – dbať, aby ju žiak používal
- rešpektovanie individuálneho pracovného tempa

Sluchové postihnutia: nedoslýchavosť **Zrakové postihnutia:** nevidiaci
hluchota čiastočne vidiaci
slabozraký
binokulárne chybný

Podmienky vzdelávania žiakov so sluchovým a zrakovým postihnutím:

- akceptácia žiaka a rešpektovanie špecifik jeho osobností
- vypracovanie individuálneho učebného plánu
- vytváranie podmienok, aby žiak, spolužiaci a rodičia akceptovali sluchové a zrakové postihnutie a jeho dôsledky
- dôkladné oboznámenie s diagnózou a prognózou, zohľadniť špeciálno-pedagogické potreby, ktoré z toho vyplývajú
- učiť žiaka hľadať informácie v encyklopédiách, pracovať s literatúrou, knihou, časopismi
- zabezpečiť a koordinovať špeciálno-pedagogickú pomoc
- umiestniť žiaka v triede s ohľadom na jeho sluchové a zrakové postihnutie
- priebežne si overovať do akej miery žiak porozumel učivu
- rešpektovať individuálne pracovné tempo
- usilovať sa o komplexné využitie zmyslov žiaka
- v potrebnej miere využívať špeciálne metodiky
- kompenzačné pomôcky – magnetofón, diktafón, načúvací prístroj, meotar...

3. Vzdelávanie žiakov s vývinovými poruchami správania (VPS)

Poruchy správania majú dopad na školský výkon žiaka, na jeho učebné výsledky, na sociálne vzťahy žiaka v školskom prostredí a tým aj na priebeh vyučovacieho procesu. Či ide o poruchy správania prvej, spôsobené vnútornými, alebo vonkajšími činiteľmi, skutočnosťou je, že žiak strednej školy je osobnosťou vo vývine so svojimi vekovými špecifikami. Je potrebné uvedenú skutočnosť rešpektovať, pretože zanedbanie výchovnej starostlivosti a odborných intervencií sa môže negatívne premietnuť do ďalšieho osobnostného vývinu žiaka.

a) Žiak s hyperkinetickou poruchou ADD / ADHD - v zásade rozlišujeme 3 typy poruchy:

- typ s prevahou poruchy pozornosti
- typ s prevahou hyperaktivity a impulzivity
- kombinovaný typ

b) Difícility – sú dôsledkom nedostatkov vo výchove a v sociálno-kultúrnom zázemí žiaka, keď absentujú vhodné podnety, vzory a metódy utvárania žiadúcich spôsobov správania a rozvíjania schopností. Môžu sa prejavovať: nedisciplinovanosť, neprimerané emocionálne prejavy, impulzivnosť, nevhodné správanie, pasivita, ľahostajnosť, slabá vôľa, nadmerná plachosť, nedostatky vnímania, nedostatočná zručnosť, nerozvinuté vyššie city - etické, estetické, hodnotová orientácia, pohodlnosť, nesamostatnosť, povrchnosť, nedbalosť, labilita, agresivita....

c) Poruchy správania disociálneho charakteru – agresívne správanie, terorizmus, záškoláctvo, výbuchy zlosti, túlanie, úteky, krádeže, poškodzovanie majetku...

Čím skôr sa začnú tieto poruchy správania prejavovať, tým je väčšia pravdepodobnosť vrodených dispozícií, no môže ísť aj o nevhodné rodinné prostredie od raného detstva.

d) Neurózy a chronické ochorenia – sú dôsledkom narušeného duševného zdravia, alebo telesných chronických ochorení.

Podmienky vzdelávania žiakov s VPS

- žiak s poruchou správania môže byť vzdelávaný v bežnej triede s primeranou modifikáciou výchovno-vzdelávacieho procesu s konzultáciou so špeciálnym pedagógom a psychológom
- učiteľ musí mať informácie o prostredí v ktorom žiak vyrastá, o výchovných postupoch rodičov, o sociálno-kultúrnom zázemí, o sociálnych vzťahoch o doterajšom priebehu výchovy a vzdelávania
- psychologické vyšetrenie osobnostných vlastností a rozumových schopností
- podľa potreby odborné medicínske vyšetrenie – potvrdenie diagnózy neurológom, alebo pedopsychiatrom
- informácie z pedagogického pozorovania prejavov správania žiaka na vyučovaní, jeho učebných výsledkoch, reakciách na správanie, vyučovacie metódy učiteľa
- vo výnimočných prípadoch môže byť na základe lekárskeho odporúčania na určitý čas oslobodený od povinnosti dochádzať do školy
- základom je nadviazanie pozitívneho emocionálneho kontaktu a porozumenia medzi učiteľom a žiakom a spolupráca a pozitívny vzťah medzi učiteľom a rodičom
- dodržiavať špecifické výchovno-vzdelávacie postupy: úprava prostredia, umiestnenie žiaka v triede, individuálne pracovné tempo, učebné postupy, hodnotenie kladného správania a kladných výsledkov žiaka
- je nevyhnutná spolupráca všetkých pedagógov a koordinovaný tímový prístup
- žiakovi nemožno znížiť známku zo správania pokiaľ sú neadekvátne prejavy jeho správania dôsledkom zdravotného postihnutia
- žiak by mal byť nepretržite pod dohľadom učiteľa, alebo iného zamestnanca školy
- v rámci vyučovacej hodiny zahrnúť aktivity, ktoré žiaka upútajú tak ho vhodne vtiahnuť do procesu vyučovania, pri riešení úloh používať metódu skupinovej práce
- je absolútne nevhodné pred ostatnými spolužiakmi napomínať, trestať, alebo dokonca ponižovať žiaka za správanie, ktoré je dôsledkom jeho diagnózy, na druhej strane „ochranársky“ a všetko tolerujúci prístup vo výchove žiaka je tiež škodlivý tak preňho ako aj pre ostatných spolužiakov

4, Vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom vzdelávacom programe **potravinarstvo** je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Prítom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Podmienky vzdelávania nadaných žiakov

- žiaci budú integrovaní do bežnej triede a budú mať individuálny plán štúdia
- v prípade mimoriadnych podmienok a situácii pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program
- pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,

- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line,
- škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami. Pre týchto žiakov bude s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,

5. Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

- žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je vo výške životného minima
- aspoň jeden zo zákonných zástupcov žiaka je dlhodobo nezamestnaný
- Najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
- neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
- vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Pre žiakov školy – ako budúcich pracovníkov v oblasti potravinárstva je dôležitá schopnosť komunikovať s ľuďmi, trpezlivosť, kultivovaný zjav a vystupovanie, dobrá pamäť a dobrý sluch a schopnosť učiť sa cudzie jazyky. Našou snahou je hľadať metódy na zníženie negatívneho dopadu dysfunkčných sociálnych podmienok na osobnostný, vzdelávací a profesionálny vývin detí a mládeže zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Integrácia tejto skupiny žiakov do študijného odboru 2982 L 02 potravinárska výroba musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- využijú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie sa do vzdelávacieho procesu,
- bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia,
- pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská,
- škola bude intenzívne spolupracovať aj s občianskym združením pre napr. rómsku komunitu, odborom sociálnej starostlivosti VÚC (sociálni zamestnanci – kurátori) v prípade žiakov so sociálne slabších rodín, azylantov a pod., zamestnávateľmi v regióne,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský poriadok.

9 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV ŠTUDIJNÉHO ODBORU 2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba

Názov a adresa školy	Stredná odborná škola, Komenského 16, 082 71 Lipany
Názov školského vzdelávacieho programu	potravinarstvo
Kód a názov ŠVP	29 potravinarstvo
Kód a názov študijného odboru	2982 L 02 potravinárska výroba – pekárska a cukrárska výroba
Stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Dĺžka štúdia	2 roky
Forma štúdia	denná
Druh školy	Štátna
Vyučovací jazyk	Slovenský

Naša stredná odborná škola považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

9.1 Skúšanie

Počas skúšania budeme preverovať, čo žiak vie a čo nevie, alebo čo má vedieť, ako sa má zlepšiť v porovnaní sám so sebou alebo s kolektívom – zisťujeme stupeň dosiahnutia cieľov vyučovacieho procesu. Pri skúšaní využijeme širokú škálu rôznych spôsobov a postupov – individuálne, frontálne, skupinové, priebežné alebo súhrnné po ukončení tematického celku alebo na konci školského roka, ústne, písomné (didaktické testy, písomné cvičenia a úlohy, projekty, a pod.). Skúšaním budeme preverovať výkon žiaka z hľadiska jeho relatívneho výkonu (porovnáme výkon žiaka s výkonmi ostatných žiakov) alebo individuálneho výkonu (porovnáme jeho súčasný výkon s jeho prechádzajúcim výkonom). Pri každom skúšaní budeme preverovať výkon žiaka na základe jeho výkonového štandardu, ktorý je formulovaný v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu ako vzdelávací výstup. Dôležitou súčasťou skúšania je aj formatívne hodnotenie (nedostatky a chyby sa „netrestajú“, ale sú považované za nevyhnutné rozvojové možnosti a posúvajú žiaka dopredu), ktoré považujeme za významnú súčasť motivácie žiaka do jeho ďalšej práce, za súčasť spätnej väzby medzi učiteľom a žiakom.

9.2 Hodnotenie

Žiak má právo

- vedieť, čo sa bude hodnotiť a akým spôsobom,
- dozvedieť sa výsledok každého hodnotenia,
- na objektívne hodnotenie.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa uskutočňuje priebežná a súhrnná klasifikácia. Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Súhrnná klasifikácia sa vykonáva na konci každého polroka.

Pri hodnotení, priebežnej i súhrnnej klasifikácii sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Hodnotenie sa považuje za akt objektívnej spätnej väzby, motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebaobrazu žiaka.

Cieľom **hodnotenia žiaka v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hodnotenie žiakov budeme vyjadrovať rôznymi formami: slovom, číslom, známkou. V rámci hodnotenia budeme preverovať výsledky činnosti žiakov podľa určených kritérií. Niektoré kritériá budú všeobecne platné pre všetky predmety, špecifické výkony žiakov budú hodnotené podľa stanovených kritérií hodnotenia.

Neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia žiaka je aj jeho správanie, prístup a postoje. Hodnotenie nikdy nesmie viesť k znižovaniu dôstojnosti, sebadôvery a sebaúcty žiaka.

9.2.1 Všeobecné pokyny hodnotenia

Učiteľ vedie evidenciu o každej klasifikácii žiaka v klasifikačnom hárku. V priebehu školského roka zaznamenáva výsledky žiaka a jeho prejavy najmä preto, aby mohol žiakovi poskytovať spätnú väzbu a usmerňovať výchovno-vzdelávací postup žiaka v zmysle jeho možností rozvoja a informovať zákonných zástupcov žiaka.

Žiak by mal byť v priebehu polroka vyskúšaný z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna hodina týždenne minimálne dvakrát, z toho aspoň raz ústne. Z vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne by mal byť žiak v priebehu polroka vyskúšaný minimálne trikrát, z toho aspoň raz ústne.

Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie. Po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia ihneď. Výsledky hodnotenia písomných skúšok a prác aj praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.

Počet kontrolných písomných prác stanovujú učebné osnovy. Jednotlivé druhy písomných skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby sa nadmerne nehromadili v určitých obdobiach. Termín kontrolnej písomnej práce učiteľ konzultuje s triednym učiteľom, ktorý koordinuje plán skúšania. V jednom dni môžu žiaci písať len jednu skúšku uvedeného druhu.

Pri každom hodnotení tematického celku používame všeobecné kritériá a klasifikáciu uvedenú v tomto ŠkVP (pre jednotlivcov, skupinu, pre ústne a písomné práce).

Po ukončení posledného tematického celku v danom vyučovacom predmete pripraví vyučujúci súborný didaktický test na overenie komplexných vedomostí a zručností žiakov. Otázky v didaktickom teste nesmú prevýšiť stanovenú úroveň vzdelávacích výstupov v jednotlivých tematických celkoch. Kritériá hodnotenia musia byť súčasťou didaktického testu. Žiaci budú s nimi oboznámení až po absolvovaní didaktického testu. Hodnotiaca škála je schválená v rámci PK. Výsledky didaktického testu sú významnou súčasťou sumatívneho hodnotenia.

9.2.2 Pravidlá hodnotenia žiakov

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách hodnotenia v každom vzdelávacom výstupe. Klasifikácia bude vychádzať z pravidiel hodnotenia tohto školského vzdelávacieho programu. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií. Znáмка z predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov a podľa potreby konzultáciou s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu. Žiak má možnosť test opakovať, ak bol neúspešný. Významným prvkom učenia je práca s chybou.

- ❖ **Počas štúdia** hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzipredmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce **pravidlá** sú **platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka** a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

1. Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
2. Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
3. Znáмка z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
4. Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo.
5. Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
6. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
7. Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
8. Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
9. V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
10. Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu.
11. Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Pri hodnotení žiakov **počas jeho štúdia jednotlivých predmetov** sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.** Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitosti, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí a schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládanie účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručností a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.

48

- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval suroviny, materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

• **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.**

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do športových akcií. Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a posúdil estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Sebahodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

Sebahodnotenie

- a. Sebahodnotenie kľúčových kompetencií
- b. Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Hodnotíme nasledovne:

- Prácu v skole
- Vzdelávacie výstupy
- Domácu prípravu
- Práce žiakov
- Správanie

Obdobie hodnotenia:

- ☐ Denné
- ☐ Mesačné
- ☐ Štvrťročné
- ☐ Polročné
- ☐ Ročné

Po ukončení štúdia

- ❖ **Po ukončení štúdia** hodnotíme všetky **očakávané vzdelávacie výstupy**, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa nášho školského vzdelávacieho programu **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie komplexných vedomostí a zručností, ako sú žiaci pripravení používať nadobudnuté kompetencie pri výkone povolání a odborných činností, na ktoré sa pripravujú. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov. Úspešným vykonaním MS získajú naši absolventi na jednej strane odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolání a na druhej strane majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získané vysvedčenie o maturitnej skúške potvrdzuje v plnom rozsahu ich dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Jednotlivé časti maturitnej skúšky budú vychádzať z kompetencií schváleného školského vzdelávacieho programu, pričom ich obsah bude koncipovaný tak, aby žiak mal možnosť preukázať naplnenie kritérií hodnotenia.

Témy a zadania maturitnej skúšky

Témy a zadania MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa bude riadiť platnými predpismi o maturitnej skúške. Pri MS sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu, a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na **základe kritériálneho hodnotenia výkonov**.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Vymedzenie prostriedkov a postupov hodnotenia bude spracované ku každej téme. Konkretizácia tém a zadaní vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia ako aj organizačné a metodické pokyny budú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia.

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Pre hodnotenie ústneho prejavu na maturitnej skúške sú stanovené nasledovné všeobecné kritériá:

Stupeň
hodnotenia

Kritériá hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)

Výborný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav bol výzvou k diskusii.
Chválitebný	Kontaktoval sa s poslucháčmi. Rečníkovi bolo dobre rozumieť. Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. Vyskytovali sa drobné jazykové chyby aj chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. Prejav mohol byť výzvou k diskusii. Dobrý Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. Príklady boli uplatnené iba niekedy. Slovná zásoba bola postačujúca. Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu bola primeraná. Prejav nebol výzvou k diskusii.
Dostatočný	Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. Rečníkovi bolo zle rozumieť. Prejav nebol presvedčivý. Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. Príklady boli nefunkčné. Slovná zásoba bola malá. Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	Chýbal kontakt s poslucháčmi. Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. Prejav nebol presvedčivý ani zaujímavý. Chýbala hlavná myšlienka. Chýbali príklady. Slovná zásoba bola veľmi malá. Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov

Tabuľka hodnotenia na maturitných skúškach

Stupeň hodnotenia	Kritéria hodnotenia ústneho prejavu (prezentácia prejavu)
Výborný	✚ Kontaktoval sa s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo dobre rozumieť. ✚ Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. ✚ Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. ✚ Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. ✚ Nevyskytovali sa žiadne jazykové chyby ani chyba v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. ✚ Prejav bol výzvou k diskusii.
Chváľitebný	✚ Kontaktoval sa s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo dobre rozumieť. ✚ Hlavná myšlienka bola po celú dobu jasná. ✚ Príklady boli presvedčivé a dobre zvolené. ✚ Slovná zásoba bola výrazovo bohatá. ✚ Vyskytovali sa drobné jazykové chyby aj chyby v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná a mala spád. ✚ Prejav mohol byť výzvou k diskusii.
Dobrý	✚ Čiastočne sa kontaktoval s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo niekedy zle rozumieť. ✚ Prejav nemal výraznú hlavnú myšlienku. ✚ Príklady boli uplatnené iba niekedy. ✚ Slovná zásoba bola postačujúca. ✚ Vyskytovali sa jazykové chyby a chyby v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu bola primeraná. ✚ Prejav nebol výzvou k diskusii.
Dostatočný	✚ Minimálne sa kontaktoval s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi bolo zle rozumieť. ✚ Prejav nebol presvedčivý. ✚ Ústny prejav bol zle štruktúrovaný, hlavná myšlienka bola nevýrazná. ✚ Príklady boli nefunkčné. ✚ Slovná zásoba bola malá. ✚ Vyskytovali sa časté chyby v jazyku a chyby v stavbe vety. ✚ Dĺžka prejavu nezodpovedala téme.
Nedostatočný	✚ Chýbal kontakt s poslucháčmi. ✚ Rečníkovi nebolo vôbec rozumieť. ✚ Prejav nebol presvedčivý ani zaujímavý. ✚ Chýbala hlavná myšlienka. ✚ Chýbali príklady. ✚ Slovná zásoba bola veľmi malá. ✚ Vyskytovali sa veľmi časté chyby v jazyku, stavba vety nebola správna. ✚ Dĺžka prejavu bola veľmi dlhá/krátka, zmysel vystúpenia nebol jasný.

Kritériá hodnotenia

Stupeň hodnotenia	výborný	chválitebný	dobrý	dostatočný	nedostatočný
Kritériá hodnotenia					
Porozumenie téme	Porozumel téme dobre	Porozumel s malými nepresnosťami	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel téme
Používanie odbornej terminológie	Používal samostatne	Používal s malou pomocou	Vyžadoval si pomoc	Robil zásadné chyby	Neovládal
Vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede	Bol samostatný, tvorivý, pohotový, pochopil súvislosti	Bol celkom samostatný, tvorivý a pohotový	Bol menej samostatný, nekomplexný a málo pohotový	Bol nesamostatný, často vykazoval chyby, nechápal súvislosti	Bol nesamostatný, ťažkopádny, vykazoval zásadné chyby
Samostatnosť prejavu	Vyjadroval sa výstižne, súvisle a správne	Vyjadroval sa výstižne a súvisle, s menšími nepresnosťami	Vyjadroval sa nepresne, niekedy nesúvisle, s chybami	Vyjadroval sa s problémami, nesúvisle, s chybami	Nedokázal sa vyjadriť ani s pomocou skúšajúceho
Schopnosť praktickej aplikácie teoretických poznatkov	Správne a samostatne aplikoval	Aplikoval správne a samostatne, vyskytli sa menšie nepresnosti	Aplikoval nepresne, s problémami a s pomocou skúšajúceho	Aplikoval veľmi nepresne, s problémami a zásadnými chybami	Nedokázal aplikovať
Pochopenie praktickej úlohy	Porozumel úlohe dobre	Porozumel s menšími nedostatkami	Porozumel s nedostatkami	Porozumel so závažnými nedostatkami	Neporozumel úlohe
Voľba postupu	Zvolil správny a efektívny postup	Zvolil správny postup, vyskytli sa len menšie nedostatky	Zvolil postup s problémami	Zvolil postup s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny postup ani s pomocou skúšajúceho
Výber prístrojov, strojov, zariadení, náradia, materiálov, surovín	Zvolil správny výber	Zvolil správny výber, vyskytli sa len menšie nedostatky	Zvolil výber s problémami	Zvolil výber s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvolil správny výber ani s pomocou skúšajúceho
Organizácia práce na pracovisku	Zvolil veľmi správnu organizáciu	Zvolil dobrú organizáciu, vyskytli sa len menšie nedostatky	Zvolil organizáciu s problémami	Zvolil organizáciu s problémami a s pomocou skúšajúceho	Nezvládol organizáciu
Kvalita výsledku práce	Pripravil kvalitný produkt/činnosť	Pripravil kvalitný produkt/činnosť, vyskytli sa len menšie nedostatky	Pripravil produkt/činnosť s nízkou kvalitou	Pripravil produkt/činnosť s veľmi nízkou kvalitou	Pripravil nepodarok
Dodržiavanie BOZP a hygieny pri práci	Dodržiaval presne všetky predpisy	Dodržiaval všetky predpisy, vyskytli sa len menšie nedostatky	Dodržiaval predpisy s veľkými problémami	Dodržiaval iba veľmi málo predpisov	Nedodržiaval predpisy

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie maturitnej skúšky

Budú konkretizované v rámci prípravy tém a zadaní pre maturitné skúšky. Budú v súlade so štandardom, ktorý predpisuje ŠVP a doplnený podľa podmienok a špecifik študijných odborov, ktoré sú zahrnuté do školského vzdelávacieho programu Podnikanie, obchod a marketing.

9.3 Klasifikácia

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný**
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – menej uspokojivé
- 4 – neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- prospel s vyznamenaním
- prospel veľmi dobre
- prospel
- neprospel

Žiak je neklasifikovaný, ak vymešká z niektorého predmetu na teoretickom vyučovaní 25% a viac z odučených hodín za klasifikačné obdobie, z odborného výcviku 20% a viac. Žiak bude na jeho žiadosť príp. žiadosť zákonného zástupcu klasifikovaný na základe výsledku komisionálnej skúšky v náhradnom termíne: Chýbajúce hodiny z odborného výcviku musí mať žiak nadpracované do termínu komisionálnej skúšky, chýbajúce hodiny z TEV si musí žiak nahradiť podľa pokynov vyučujúceho TEV. Ak je žiak neklasifikovaný z predmetov ETV, NBV, ODP, ECF musí vypracovať ku klasifikácii v náhradnom termíne seminárnu prácu v rozsahu určenom vyučujúcim uvedených predmetov.

Ak je žiak neklasifikovaný, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka. Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s právnymi predpismi.

Opravné skúšky povoľuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Výchovné opatrenia

Za vzorné správanie a plnenie si povinností, prípadne za statočný čin, možno žiaka oceniť ústnou, písomnou pochvalou alebo vecnou odmenou. Ak žiak poruší ktorýkoľvek z bodov Školského poriadku, uložia sa mu po individuálnom posúdení tieto výchovné opatrenia: pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

9.3.1 Hodnotenie a klasifikácia v PK odborných predmetov – teoretické vzdelávanie

Pri klasifikácii výsledkov v odborných vyučovacích predmetoch v rámci teoretického vyučovania sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí:

- ☐☐celistvosť, presnosť a trvácnosť osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií, zákonitostí a vzťahov a schopnosť vyjadriť ich,
- ☐☐kvalita a rozsah získaných zručností vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti,
- ☐☐schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí,
- ☐☐schopnosť využívať a zovšeobecňovať skúsenosti a poznatky získané pri praktických činnostiach,
- ☐☐kvalita myslenia, predovšetkým jeho logickosť, samostatnosť a tvorivosť,
- ☐☐aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o ne a vzťah k nim,
- ☐☐dodržiavanie stanovených termínov,
- ☐☐presnosť, výstižnosť a odborná a jazyková správnosť ústneho, písomného a grafického prejavu,
- ☐☐kvalita výsledkov činnosti,
- ☐☐osvojenie účinných metód samostatného štúdia.

Výchovno-vzdelávacie výsledky v odborných vyučovacích predmetoch v rámci teoretického vyučovania sa klasifikujú podľa uvedených kritérií:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, celistvo, presne a úplne a chápe vzťahy medzi nimi. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami. Je schopný samostatne študovať vhodné texty.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, v podstate celistvo, presne a úplne. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov. Žiak je schopný samostatne alebo s menšou pomocou študovať vhodné texty.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných poznatkov, faktov, pojmov, definícií a zákonitostí nepodstatné medzery. Požadované intelektuálne a motorické činnosti nevykonáva vždy presne. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie za pomoci učiteľa korigovať. Osvojené vedomosti a zručnosti aplikuje pri riešení teoretických a praktických úloh s chybami. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky. Je schopný samostatne študovať podľa návodu učiteľa.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby. Pri využívaní vedomostí pri výklade a hodnotení javov je nesamostatný. V logickosti myslenia sa vyskytujú závažné chyby a myslenie je spravidla málo tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má spravidla závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby vie žiak za pomoci učiteľa opraviť. Pri samostatnom štúdiu má veľké nedostatky.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné nedostatky. Jeho schopnosť vykonávať požadované intelektuálne a praktické činnosti má veľmi podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky. V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa. Nevie samostatne študovať. Didaktické testy si pripravuje vyučujúci sám v závislosti od zloženia triedy. Každá úloha má určitý počet bodov a body sa premenia na známky podľa kľúča.

100% - 90% **výborný**
89% - 75% **chválitebný**
74% - 50% **dobrý**
49% - 30% **dostatočný**
29% - 0% **nedostatočný**